

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԵՎ ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐ
ՀՐԱՄԱՆ

№՝ 1015-Ա/Ք

«17» 10. 2014թ.

ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ

2-90.01.01 «ԳՈՐԾԻՔԱՅԻՆ ԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍՏ (ԸՍՏ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐԻ ՏԵՍԱԿՆԵՐԻ)՝ (1. ԴԱՇՆԱՄՈՒՐ, 2. ԼԱՐԱՅԻՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱՑՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ)» ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ 2-90.01.01.01-4 «ԴԱՍԱՎԱՆԴՈՂ-ՄԱՍՆԱԳԵՏ՝ ԳՈՐԾԻՔԱՅԻՆ ԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍՏԻ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉԸ ՀԱՍՏԱՏԵԼՈՒ ԵՎ ՓՈՐՁԱՐԿՄԱՆ ՆՊԱՏԱԿՈՎ ՆԵՐԴՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

Ղեկավարվելով «Նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 16-րդ հոդվածի 2-րդ կետի պահանջով, հիմք ընդունելով Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2010թ. մարտի 4-ի N 8 արձանագրային որոշման 14-րդ՝ «Հայաստանի Հանրապետությունում նախնական մասնագիտական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության և ուսուցման մասնագիտությունների և որակավորումների՝ կարողությունների ձևավորմանը միտված պետական կրթական չափորոշիչների մշակման և ներդրման հայեցակարգին ու գործողությունների ցանկին հավանություն տալու մասին» կետը, Հայաստանի Հանրապետության կրթության և գիտության նախարարի 2012թ. օգոստոսի 10-ի «Նախնական և միջին մասնագիտական կրթության պետական կրթական չափորոշիչների նախագծերի փորձաքննություն իրականացնող ոլորտային հանձնաժողովների անվանական կազմը հաստատելու մասին» N 777-Ա/Ք հրամանով հաստատված ոլորտային հանձնաժողովի փորձագիտական եզրակացությունը՝

ՀՐԱՄԱՅՈՒՄ ԵՄ.

1. Հաստատել միջին մասնագիտական կրթության 2-90.01.01 «Գործիքային կատարողական արվեստ» (1. Դաշնամուր 2. Լարային գործիքներ մասնագիտացումների համար)» մասնագիտության 2-90.01.01.01-4 «Դասավանդող-մասնագետ՝ գործիքային կատարողական արվեստի» որակավորման պետական կրթական չափորոշիչը՝ համաձայն հավելվածի:

2. Միջին մասնագիտական կրթության 2-90.01.01 «Գործիքային կատարողական արվեստ (ըստ գործիքների տեսակների)» (1. Դաշնամուր 2. Լարային գործիքներ մասնագիտացումների համար)» մասնագիտության 2-90.01.01.01-4 «Դասավանդող-մասնագետ՝ գործիքային կատարողական արվեստի» որակավորման պետական կրթական չափորոշիչը մեկ պարբերաշրջանի ընթացքում փորձարկման նպատակով ուսումնական հաստատություններում ներդնել 2015թ. սեպտեմբերի 1-ից:

3. Նախարարության աշխատակազմի նախնական (արհեստագործական) և միջին մասնագիտական կրթության վարչությանը. մինչև 2014 թվականի դեկտեմբերի 30-ը հաստատման ներկայացնել այն ուսումնական հաստատությունների ցանկը, որոնցում փորձարկման նպատակով ներդրվելու է միջին մասնագիտական կրթության 2-90.01.01 «Գործիքային կատարողական արվեստ (ըստ գործիքների տեսակների)» (1. Դաշնամուր 2. Լարային գործիքներ մասնագիտացումների համար)» մասնագիտության 2-90.01.01.01-4 «Դասավանդող-մասնագետ՝ գործիքային կատարողական արվեստի» որակավորման պետական կրթական չափորոշիչը:

4. Կրթության ազգային ինստիտուտի տնօրենին /Ն. Ղուկասյան/. ապահովել չափորոշիչի փորձարկման ընթացքի վերաբերյալ ուսումնական հաստատություններից վերլուծական հաշվետվությունների ստացումը:

5. Հրամանի կատարման հսկողությունը հանձնարարել նախարարի տեղակալ Մանուկ Մկրտչյանին:

ԱՐՄԵՆ ԱՇՈՏՅԱՆ

Հավելված

ՀՀ կրթության և գիտության նախարարի

2014թ. 10.17. N 1015-Ա/Ք հրամանի

ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ

2-90.01.01 «ԳՈՐԾԻՔԱՅԻՆ ԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍՏ (ԸՍՏ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐԻ ՏԵՍԱԿՆԵՐԻ)

(1. ԴԱՇՆԱՄՈՒՐ, 2. ԼԱՐԱՅԻՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱՑՈՒՄՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ)»

ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ 2-90.01.01.01-4 «ԴԱՍԱՎԱՆԴՈՂ-ՄԱՍՆԱԳԵՏ՝ ԳՈՐԾԻՔԱՅԻՆ ԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍՏԻ» ՈՐԱԿԱՎՈՐՄԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ՉԱՓՈՐՈՇԻՉ

ԳԼՈՒԽ 1

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Սույն չափորոշիչը սահմանում է միջին մասնագիտական կրթության 2-90.01.01 «Գործիքային կատարողական արվեստ (ըստ գործիքների տեսակների)» մասնագիտության՝ ՀՀ կառավարության 2011 թվականի մարտի 31-ի N 332-Ն որոշմամբ հաստատված Հայաստանի Հանրապետության կրթության որակավորումների ազգային շրջանակի 5-րդ մակարդակի հետևյալ որակավորումներին ներկայացվող պահանջները, հիմնական կրթական ծրագրերի բովանդակային պարտադիր նվազագույնը, ուսանողների ուսումնական բեռնվաճառության նվազագույն և առավելագույն ծավալները:

1) 2-90.01.01.01-4 «Դասավանդող-մասնագետ՝ գործիքային կատարողական արվեստի (դաշնամուր)» որակավորում «Դաշնամուր» մասնագիտացման համար,

2) 2-90.01.01.01-4 «Դասավանդող-մասնագետ՝ գործիքային կատարողական արվեստի (Լարային գործիքներ)» որակավորում 2-90.01.01.01-4 «Լարային գործիքներ» մասնագիտացման համար,

2. Միջին մասնագիտական կրթության 2-90.01.01 «Գործիքային կատարողական արվեստ» (ըստ գործիքների տեսակների) մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը կարող է իրականացվել ուսուցման հետևյալ ձևերով՝

1) առկա

2) դրսեկություն (էքստենսատ)

3. Միջին մասնագիտական կրթության 2-90.01.01 «Գործիքային կատարողական արվեստ (ըստ գործիքների տեսակների)» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի իրականացման համար սահմանվում են ուսումնառության հետևյալ նորմատիվային ժամկետները.

1) կրթության առկա ձևով.

ա. միջնակարգ կրթության հիմքով՝ 4 տարի

բ. հիմնական կրթության հիմքով՝ 4 տարի

2) դրսեկության (էքստենսատ) ձևով կրթության հիմքը և ուսուցման տևողությունը որոշում է ուսումնական հաստատությունը՝ համաձայն Հայաստանի Հանրապետության կառավարության 2007թ. սեպտեմբերի 6-ի» N 1028-Ն որոշման:

4. Միջին մասնագիտական կրթության 2-90.01.01 «Գործիքային կատարողական արվեստ (ըստ գործիքների տեսակների)» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը միջնակարգ կրթության հիմքով յուրացնող ուսանողի ուսումնական բեռնվածության նվազագույն ծավալը 5472 ժամ է, առավելագույն ծավալը՝ 8856:

ԳԼՈՒԽ 2.

ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 2-90.01.01 «ԳՈՐԾԻՔԱՅԻՆ ԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍՏ» (ԸՍՏ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐԻ ՏԵՍԱԿՆԵՐԻ) ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳԻՐՆ ԱՎԱՐՏԱԾ ՇՐՋԱՆԱՎԱՐՏԻ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԵՌՈՒԹՅԱՆ ԲՆՈՒԹԱԳԻՐԸ

5. Միջին մասնագիտական կրթության 2-90.01.01 «Գործիքային կատարողական արվեստ» (ըստ գործիքների տեսակների) մասնագիտության մասնագետի մասնագիտական գործունեության բնութագիրը տրվում է ըստ զբաղմունքների տեսակների և մասնագիտական պարտականությունների:

6. Միջին մասնագիտական կրթության 2-90.01.01 «Գործիքային կատարողական արվեստ» (ըստ գործիքների տեսակների) մասնագիտության մասնագետն իրականացնում է հետևյալ զբաղմունքները՝

- 1) երաժշտական գործիքի վրա կատարող
- 2) երաժիշտ-դասավանդող
- 3) նվագակցող

7. Միջին մասնագիտական կրթության 2-90.01.01 «Գործիքային կատարողական արվեստ» (ըստ գործիքների տեսակների) մասնագիտության մասնագետի մասնագիտական պարտականություններն են.

1) կարողալ թերթից ոչ բարդ երաժշտական ստեղծագործությունը իր գործիքի համար՝ ծրագրային պահանջներին համապատասխան, ինչպես նաև համույթային և նվագախմբային նվագաբաժինը (պարտիա)՝ լարային գործիքների համար:

- 2) փորձահամերգային գործունեություն տարբեր բեմահարթակներում՝
 - ա) նվագախմբի, համույթի կատարող,

3) նվագակցող՝ վոկալ և գործիքային գրականությունից ոչ բարդ ստեղծագործություններ՝ փոխադրումով,

4) համույթի /դուետ, տրիո, կվարտետ/ մենակատար՝ նվագացանկում ունենալով կամերային ստեղծագործություններ, դասական, հայկական և ժամանակակից երաժշտական գրականության տարբեր ստեղծագործություններ, այդ թվում՝ կոնցերտային-վիրտուոզ պլանի ստեղծագործություններ,

5) համապատասխան գործիքի տեսակի (դաշնամուր, լարային գործիքներ) դասավանդում՝ դասական և ժամանակակից մեթոդների կիրառումով,

6) ղեկավարում՝ լարային գործիքների համույթի, նվագախմբի համար:

ԳԼՈՒԽ 3.

ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 2-90.01.01 «ԳՈՐԾԻՔԱՅԻՆ ԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍՏ» (ԸՍՏ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐԻ ՏԵՍԱԿՆԵՐԻ) ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ

8. Միջին մասնագիտական կրթության մասնագիտության 2-90.01.01 «Գործիքային կատարողական արվեստ (ըստ գործիքների տեսակների) մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի նկատմամբ ընդհանուր պահանջները սահմանվում են շրջանավարտին ներկայացվող ընդհանուր պահանջների համաձայն:

9. Միջին մասնագիտական կրթության 2-90.01.01 «Գործիքային կատարողական արվեստ» (ըստ գործիքների տեսակների) մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրով շրջանավարտը պետք է՝

1) ունենա մասնագիտական գործունեության տվյալ բնագավառում իր մասնագիտական դերին անհրաժեշտ կարողությունները ձևավորելու համար պահանջվող տեսական ու գործնական գիտելիքներ,

2) դրսևորի աշխատանքային և մասնագիտական պարտականությունները կատարելու ընթացքում գործընկերների և ղեկավարների հետ հաղորդակցվելու, մասնագիտական և ընդհանուր բնույթի հարցեր ներկայացնելու, դրանք պարզաբանելու կարողություն,

3) ունենա որոշակի փոփոխվող իրավիճակներում առաջացած խնդիրներին մասնագիտական տիպային և այլընտրանքային լուծումներ առաջարկելու կարողություն,

4) դրսևորի մասնագիտական խնդիրների լուծման համար անհրաժեշտ փաստերը և տեղեկատվությունը համադրելու և ամբողջության մեջ դիտարկելու, ինչպես նաև քաղաքացիական գիտակցություն ցուցաբերելու կարողություն,

5) ունենա մասնագիտական գործունեության գործառույթները սահմանված նորմերին համապատասխան իրականացնելու հմտություններ,

6) ցուցաբերի իր և աշխատակիցների (առկայության դեպքում) մասնագիտական կարիքները գնահատելու և դրանց կարգավորման վերաբերյալ առաջարկություններ ներկայացնելու կարողություն,

7) ունենա մասնագիտական կարողությունների պարբերաբար կատարելագործման ձգտում և ինքնուսուցման կարողություն,

8) ցուցաբերի մասնագիտական և ընդհանուր բնույթի անհրաժեշտ տեղեկատվություն փնտրելու, դրանցից օգտվելու և դրանք նպատակային օգտագործելու կամ փոխանցելու կարողություն

9) ունենա աշխատակիցների (առկայության դեպքում) աշխատանքները կազմակերպելու կամ գործընկերային հարաբերությունները (լիազորության դեպքում) ըստ կարողությունների և մասնագիտացման համակարգելու հմտություններ,

10) ընթացիկ մասնագիտական խնդիրների լուծման ժամանակ ցուցաբերի ռազմավարական մոտեցումների տարրեր կիրառելու կարողություն

ԳԼՈՒԽ 4.

2-90.01.01 «ԳՈՐԾԻՔԱՅԻՆ ԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍ» (ԸՍՏ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐԻ ՏԵՍԱԿՆԵՐԻ) ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՊԱՐՏԱԴԻՐ ՆՎԱԶԱԳՈՒՅՆԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐԸ

10. Միջին մասնագիտական կրթության 2-90.01.01 «Գործիքային կատարողական արվեստ» (ըստ գործիքների տեսակների) մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի բովանդակության պարտադիր նվազագույնի նկատմամբ պահանջները սահմանվում են ընդհանուր հումանիտար, սոցիալ-տնտեսագիտական և ընդհանուր բնագիտական գիտելիքների, առանցքային հմտությունների, ընդհանուր և հատուկ մասնագիտական կարողությունների բնագավառում շրջանավարտին ներկայացվող պահանջների համաձայն:

11. Միջին մասնագիտական կրթության 2-90.01.01 «Գործիքային կատարողական արվեստ» (ըստ գործիքների տեսակների) մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրով շրջանավարտը ընդհանուր հումանիտար, սոցիալ-տնտեսագիտական և ընդհանուր բնագիտական գիտելիքների բնագավառում պետք է՝

1) իմանա ՀՀ Սահմանադրության, զբաղվածության տվյալ բնագավառը կարգավորող հիմնական նորմատիվ ակտերի, մարդու և հասարակության, քաղաքացիների միջև հարաբերությունները կարգավորող օրենքների և նորմատիվ փաստաթղթերի հիմնական դրույթները,

2) տիրապետի հայոց լեզվին,

3) հաղորդակցվի առնվազն երկու օտար լեզուներով,

4) տիրապետի առողջ կենսակերպ վարելու, հիգիենայի և ֆիզիկական կուլտուրայի կանոններին,

5) գիտելիքներ ունենա ազգային և համաշխարհային պատմության և մշակույթի վերաբերյալ,

6) ունենա անձի և հասարակության զարգացման օրինաչափությունների, հասարակության սոցիալական կառուցվածքի, շարժումների, քաղաքականության սուբյեկտների, քաղաքական հարաբերությունների և գործընթացների վերաբերյալ ընդհանուր տեղեկություններ,

7) ցուցաբերի կիրառական տնտեսագիտության հիմնադրույթների, մասնագիտական գործունեության բնագավառի տնտեսական երևույթների և հարաբերությունների առանձնահատկությունների, մակրոտնտեսության և միկրոտնտեսության օրենքների, անցումային շրջանի տնտեսության առանձնահատկությունների իմացություն:

8) իմանա էկոլոգիական հիմնական հասկացությունների բովանդակությունը, բնապահպանական գլոբալ և տարածաշրջանային հիմնախնդիրների դրույթները,

9) պատկերացում ունենա արտակարգ իրավիճակների մասին, տիրապետի արտակարգ իրավիճակներում գործելու հիմնական սկզբունքներին և մոտեցումներին, տեղյակ լինի փրկարարական աշխատանքների կազմակերպման կառուցվածքին և ձևերին, օգտագործի անհատական պաշտպանության միջոցներ:

12. Միջին մասնագիտական կրթության 2-90.01.01 «Գործիքային կատարողական արվեստ»(ըստ գործիքների տեսակների) մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրով շրջանավարտը պետք է տիրապետի հավելված 1-ի աղյուսակ 1-ում բերված մոդուլներով սահմանված առանցքային հմտություններին:

13. Միջին մասնագիտական կրթության 2-90.01.01 «Գործիքային կատարողական արվեստ» (ըստ գործիքների տեսակների) մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրով շրջանավարտը պետք է տիրապետի հավելված 1-ի աղյուսակ 2-ում բերված մոդուլներով ըստ մասնագիտացումների սահմանված ընդհանուր մասնագիտական և հատուկ մասնագիտական կարողություններին:

ԳԼՈՒԽ 5.

ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 2-90.01.01 «ԳՈՐԾԻՔԱՅԻՆ ԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍՏ» (ԸՍՏ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐԻ ՏԵՍԱԿՆԵՐԻ) ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԻՐԱԿԱՆԱՑՄԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐԻ ՆԿԱՏՄԱՄԲ ՊԱՀԱՆՋՆԵՐ

14. Միջին մասնագիտական կրթության 2-90.01.01 «Գործիքային կատարողական արվեստ» (ըստ գործիքների տեսակների) մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատության կադրային ապահովության և կադրային համապատասխանության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) ուսումնական պարապմունքներ վարող դասախոսը պետք է ունենա դասընթացի բնույթին համապատասխանող միջին կամ բարձրագույն մասնագիտական կրթության որակավորում, կամ տվյալ մասնագիտական զբաղվածության բնագավառում աշխատանքային գործունեության փորձ՝ եթե տվյալ դասընթացի ուղղությամբ միջին կամ բարձրագույն կրթություն Հայաստանի Հանրապետությունում չի իրականացվում: Հատուկ մասնագիտական դասընթացները վարող դասախոսների համար մասնագիտական աշխատանքի փորձի առկայությունը ցանկալի է,

2) ուսումնական պրակտիկան վարող դասավանդողը պետք է ունենա տվյալ մասնագիտությամբ մասնագիտական աշխատանքի փորձ և մասնագիտական կրթություն:

3) նախաավարտական պրակտիկաները վարում է մասնագիտական դասընթացի դասախոսը:

15. Միջին մասնագիտական կրթության 2-90.01.01 «Գործիքային կատարողական արվեստ »(ըստ գործիքների տեսակների) մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատության ուսումնամեթոդական ապահովության նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) հաստատությունը պետք է ունենա մասնագիտության ուսումնական պլանով նախատեսված առարկաների և մոդուլների ծրագրային բովանդակությանը համապատասխանող ուսումնական, մեթոդական և տեղեկատվական նյութեր (գրադարանային ֆոնդ, տվյալների համակարգչային բազա և այլն), գնահատման և ատեստավորման նպատակով օգտագործվող նյութեր, ուսումնական գործընթացի արդյունավետ իրականացմանը նպաստող այլ նյութեր, ուղեցույցներ:

16. Միջին մասնագիտական կրթության 2-90.01.01 «Գործիքային կատարողական արվեստ» (ըստ գործիքների տեսակների) մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատության նյութատեխնիկական ապահովության նկատմամբ պահանջները սահմանվում են ըստ ուսումնական կաբինետների, լաբորատորիաների, արհեստանոցների, սպորտային համալիրի: Դրանց հագեցվածությունը որոշվում է ուսումնական ծրագրերի պահանջներին համապատասխան:

- 1) Ուսումնական կաբինետների երաշխավորվող ցանկը՝
 - ա. երաժշտական գրականության,
 - բ. անհատական պարապմունքների կաբինետներ 2 ոռյալով,
 - գ. խմբակային պարապմունքների,
 - դ. հումանիտար, սոցիալ-տնտեսագիտական առարկաների,
 - է. նախնական զինվորական պատրաստվածության,
- 2) Դահլիճներ
 - համերգային դահլիճ
- 2) Սպորտային համալիր՝
 - ա. մարզադահլիճ
 - բ. մարզահրապարակ

Կրթական ծրագիր իրականացնող հաստատությունը, ելնելով անհրաժեշտությունից, կարող է ձևավորել լրացուցիչ կաբինետներ, լաբորատորիաներ, արհեստանոցներ:

17. Միջին մասնագիտական կրթության 2-90.01.01.01-4 «Գործիքային կատարողական արվեստ» (ըստ գործիքների տեսակների) մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրով ուսումնական գործընթացի կազմակերպման նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

- 1) առկա ուսուցման ձևի համար ուսումնական տարվա սկիզբը սեպտեմբերի 1-ն է, իսկ դրսեկության (էքստեռնատ) ձևերի համար սահմանվում է ուսումնական պլաններով,
- 2) ուսումնական յուրաքանչյուր տարվա տևողությունը սահմանվում է ուսումնական պլանով,
- 3) ուսանողի շաբաթական ուսումնական բեռնվածության առավելագույն ծավալը չպետք է գերանզանցի 54 ժամը՝ ներառյալ լսարանային և արտալսարանային ուսումնական աշխատանքի բոլոր տեսակները,
- 4) ուսանողի ուսումնական բեռնվածության նվազագույն և պարտադիր պարապմունքների շաբաթական ծավալը չպետք է գերազանցի 36 ժամը՝ առանց նախասիրական առարկաների, խորհրդատվությունների և լրացուցիչ արտալսարանային պարապմունքների բեռնվածության,
- 5) ուսումնական խմբի համար խորհրդատվության տարեկան ծավալը կազմում է մինչև 100 ժամը,

6) նախասիրական առարկաների ցանկը, դրանց ծավալը (առանձին դասացուցակով) և ուսուցման ժամկետները յուրաքանչյուր ուսումնական տարում որոշվում է հաշվի առնելով ուսանողների ընտրությունը:

18. Միջին մասնագիտական կրթության 2-90.01.01.01-4 «Գործիքային կատարողական արվեստ» (ըստ գործիքների տեսակների) մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի պրակտիկաների կազմակերպման նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրը ներառում է ուսումնական (մանկավարժական) պրակտիկա տեսական, գործնական և անհատական կատարողական պրակտիկա, նախաավարտական պրակտիկաներ,

2) պրակտիկայի յուրաքանչյուր տեսակի տևողությունը սույն չափորոշչով սահմանված պրակտիկայի ընդհանուր տևողությանը համապատասխան սահմանվում մասնագիտության ուսումնական պլանով,

3) պրակտիկաների ուսումնական ծրագրերը կազմում և հաստատում է ուսումնական հաստատությունը,

4) նախաավարտական և ուսումնական պրակտիկաներն անցկացվում են պրակտիկայի ծրագրի կատարումն ապահովելու համար բավարար կահավորում և տեխնիկական հագեցում ունեցող ուսումնական հաստատություններում, երաժշտական դպրոցներում, ստուդիաներում), ինչպես նաև

կազմակերպություններում և այլուր:

19. Միջին մասնագիտական կրթության 2-90.01.01 «Գործիքային կատարողական արվեստ» (ըստ գործիքների տեսակների) մասնագիտության ուսանողների ատեստավորումների նկատմամբ սահմանվում են հետևյալ պահանջները.

1) ուսումնառության ընթացքում բոլոր ուսանողները պարբերաբար ատեստավորվում են, որի նպատակը ըստ սույն չափորոշչով սահմանված կարողությունների տարրերի նրանց ձեռքբերումները հավաստող վկայություններ ստանալն է,

2) ուսումնական կիսամյակի սկզբում ուսանողը տեղեկացվում է կիսամյակի ընթացքում միջանկյալ ատեստավորման բնույթի, ժամկետների, անցկացման ձևի և ներառվող նյութի ծավալի մասին,

3) պետական ամփոփիչ ատեստավորման ընտրված ձևը և ներառվող նյութի ծավալը պետք է հնարավորություն տա ստուգել շրջանավարտի մասնագիտական կարողությունների և հմտությունների համապատասխանությունը սույն չափորոշչով 2-90.01.01 «Գործիքային կատարողական արվեստ (ըստ գործիքների տեսակների)» մասնագիտության յուրաքանչյուր մասնագիտացման մասնագետի համար սահմանված պահանջներին:

ԳԼՈՒԽ 6.

ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 2-90.01.01 «ԳՈՐԾԻՔԱՅԻՆ ԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍՏ » (ԸՍՏ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐԻ ՏԵՍԱԿՆԵՐԻ) ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՄՈԴՈՒԼԱՅԻՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐԸ, ՈՒՍՈՒՄՆԱԿԱՆ ՊԼԱՆԸ ԵՎ ԴՐԱ ՊԱՐԶԱԲԱՆՈՒՄՆԵՐԸ

20. Միջին մասնագիտական կրթության 2-90.01.01 «Գործիքային կատարողական արվեստ» (ըստ գործիքների տեսակների) մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացնելու համար հաստատությունը կազմում և հաստատում է առանցքային հմտությունների, ընդհանուր և հատուկ մասնագիտական մոդուլների, ընտրովի դասընթացի ուսումնական ծրագրերը, կրթության կառավարման

պետական լիազորված մարմնի երաշխավորած ձևին համապատասխան ուսումնական պլանը՝ հաշվի առնելով հավելված 1-ի 3-րդ աղյուսակում բերված օրինակելի ուսումնական պլանը:

21. Միջին մասնագիտական կրթության 22-90.01.01 «Գործիքային կատարողական արվեստ» (ըստ գործիքների տեսակների) մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագիրն իրականացնող հաստատությունը սույն չափորոշիչի հիման վրա մոդուլային ուսումնական ծրագրերը և ուսումնական պլանը կազմելու ժամանակ՝

1) կարող է փոփոխել դասընթացների և մոդուլների ժամաքանակը՝ պահպանելով մասնագետի (շրջանավարտի) կարողություններին և հմտություններին ներկայացվող պահանջները,

2) պետք է մոդուլների արդյունքներին և դրանց կատարման չափանիշներին համապատասխան ուսումնական ծրագրերը մշակելիս հաշվի առնի գործատուների, գործադիր իշխանությունների, մասնագիտական ոլորտը կառավարող պետական լիազորված մարմինների, այլ շահագրգիռ սուբյեկտների (սոցիալական գործընկերների) առաջարկությունները,

3) պետք է առարկայի և /կամ/ մոդուլի ընդհանուր ժամաքանակի սահմաններում որոշի տեսական, գործնական և լաբորատոր պարապմունքների ժամաքանակները,

4) պետք է միջանկյալ ատեստավորման ընդհանուր շաբաթների սահմաններում որոշի ըստ կիսամյակների այս ատեստավորմանը հատկացվող ժամանակը,

5) պետք է մասնագիտության նկարագրին համապատասխան տվյալ որակավորման ամբողջացման անհրաժեշտությունը և առանձնահատկությունը հաշվի առնելով՝ կազմի և հաստատի ընտրովի դասընթացների ուսումնական ծրագրերը,

6) օգտվելով երաշխավորված ձևում տրված պարզաբանումներից՝ պետք է կազմի ուսումնական պլանի կիրառման պարզաբանումները,

7) պետք է պրակտիկայի համար նախատեսված շաբաթների սահմաններում որոշի ուսումնական պրակտիկաների տևողությունները, անցկացման ժամկետները, նախաավարտական պրակտիկայի տևողությունը,

8) պետք է սույն չափորոշիչով երաշխավորված ամփոփիչ ատեստավորման ձևերին համապատասխան ընտրի ամփոփիչ ատեստավորման ձևը:

Միջին մասնագիտական կրթության 2-90.01.01 «Գործիքային կատարողական արվեստ» (ըստ գործիքների տեսակների) մասնագիտության պետական կրթական չափորոշիչի

ՄԻՋԻՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ 2-90.01.01 «ԳՈՐԾԻՔԱՅԻՆ ԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ԱՐՎԵՍՏ» (ԸՍՏ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐԻ ՏԵՍԱԿՆԵՐԻ) ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԿՐԹԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԻ ԱՌԱՆՑՔԱՅԻՆ ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄՈԴՈՒԼՆԵՐ

N	ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՂՈՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ»	
1.	Մոդուլի դասիչը	ԱՀ-Հ-5-14-001
2.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է զարգացնել սովորողի անձնական շփման ունակությունները, ակտիվացնել միջանձնային հաղորդակցության հնարավորությունները, ձևավորել աշխատանքային և մասնագիտական գործունեության ընթացքում նպատակային հաղորդակցման, գործնական կապերի ու հարաբերությունների ստեղծման կարողությունը
3.	Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
4.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
5.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
6.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել հաղորդակցության դերն ու նշանակությունը անձնական և մասնագիտական նպատակների իրականացման համար
7.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է բացատրում հաղորդակցման անհրաժեշտությունը անձի ինքնադրսևորման և գործարար հաջողությունների համար,

		<p>2) ներկայացնում է շփման և անձնական հաղորդակցման ձևերը, բաղադրիչները,</p> <p>3) ներկայացնում է գործնական հաղորդակցման եղանակները, բաղադրիչները,</p> <p>4) շփման հնարավորությունը ուղղորդում է նպատակային հաղորդակցմանը,</p> <p>5) անձնական հատկանիշները օգտագործում է գործնական հաղորդակցության մեջ:</p>
8.	Ուսումնառության արդյունք 2	Կիրառել ուղղակի հաղորդակցման ձևերը
9.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում ուղղակի հաղորդակցման ձևերը,</p> <p>2) բանավոր հաղորդակցման ժամանակ վարում է զրույց, արձագանքում է հարցադրումներին,</p> <p>3) հանդես է գալիս հաղորդումներով և զեկույցներով՝ ներկայացնում է հստակ և նպատակային խոսք,</p> <p>4) ուղղակի հաղորդակցման ընթացքում հայտնում է տեսակետ, դրսևորում է հետաքրքրություններ, հաճոյախոսում է,</p> <p>5) մասնակցում է դեբատների և բանավեճերի, պահպանում է համագործակցության շարունակականությունը:</p>
10.	Ուսումնառության արդյունք 3	Կիրառել անուղղակի հաղորդակցման ձևերը
11.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում անուղղակի հաղորդակցման ձևերը,</p> <p>2) կազմում և ձևակերպում է գրավոր խոսք՝ պահպանելով նպատակայնությունն ու էթիկան,</p> <p>3) օգտագործում է տեղեկատվական տեխնոլոգիաները և այլ տեխնիկական միջոցները՝ նպատակային տեղեկատվությունը փոխանցելու համար,</p> <p>4) կազմում է գրություններ՝ ըստ հասցեատիրոջ և նպատակի,</p> <p>5) վարում է տեղեկատվության հավաքագրման և փոխանցման փաստաթղթեր,</p> <p>6) բանավոր հաղորդակցման նյութը փոխարկում է գրավորի,</p> <p>7) գրավոր հաղորդակցման նյութը փոխարկում է բանավոր հակիրճ նյութի:</p>
12.	Ուսումնառության արդյունք 4	Ձևավորել և զարգացնել միջանձնային հաղորդակցում
13.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) նախաձեռնում է անձնական և աշխատանքային շփում՝ ըստ իրավիճակի և զրուցակցի կամ հաստատիրոջ,</p> <p>2) ստանում, մշակում և դասակարգում է անհրաժեշտ (նպատակային) տեղեկատվությունը,</p>

		<p>3) առկա տեղեկատվությունն օգտագործում է միջանձնային հաղորդակցում ձևավորելու համար,</p> <p>4) օգտագործում է հաղորդակցման հնարքները և տեխնոլոգիաները՝ հետաքրքրություն առաջացնելու և շահադրդելու համար,</p> <p>5) ներգրավվում է երկխոսություններում, քննարկումներում, հայտնում է կարծիք, հիմնավորում է տեսակետներ,</p> <p>6) պահպանում և եզրափակում է երկխոսությունը,</p> <p>7) կարողանում է հաղորդակցվել՝ հաշվի առնելով իրավիճակը և ունկնդրի հետաքրքրությունները:</p>
14.	Ուսումնառության արդյունք 5	Խթանել համագործակցության ձևավորումը, ստեղծել նախապայմաններ շարունակական գործընկերության համար
15.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ներկայացնում է համագործակցությանը խթանող միջոցառումները (գովազդ, հայտարարություններ, ցուցահանդեսներ և այլն),</p> <p>2) հավանական գործընկերոջ վերաբերյալ հավաքագրում է անհրաժեշտ տեղեկատվությունը,</p> <p>3) հավաքագրված տեղեկատվությունն օգտագործում է գործարար հաղորդակցում ձևավորելու համար,</p> <p>4) օգտագործում է հաղորդակցման հնարքները և տեխնոլոգիաները՝ հետաքրքրություն առաջացնելու և շահադրդելու համար,</p> <p>5) հաղորդակցման ընթացքում ձեռք է բերում վստահություն,</p> <p>6) ապահովում է հետադարձ կապի միջոցառումներ:</p>
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԱՌԱՋԻՆ ՕԳՆՈՒԹՅՈՒՆ»		
16.	Մոդուլի դասիչը	ԱՀ-ԱԱՕ-5-14-002
17.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողի մոտ ձևավորել աշխատանքային գործունեության ընթացքում և կենցաղում անվտանգության կանոնները պահպանելու, սանիտարահիգիենիկ պահանջներին համապատասխան կենցաղը և աշխատանքը կազմակերպելու, հավանական վտանգները և վթարները կանխարգելելու, արտադրական վթարների դեպքում՝ անվտանգության միջոցառումներ իրականացնելու և առաջին օգնություն ցուցաբերելու կարողություններ

18.	Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
19.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
20.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
21.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել աշխատանքային գործունեության ընթացքում և կենցաղում անվտանգության կանոնները
22.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է բացատրում անվտանգության կանոնների սահմանման, իրավական կարգավորման և պահպանման անհրաժեշտությունը, 2) ըստ հիմնական բնագավառների ճիշտ է ներկայացնում անվտանգության կանոնների պահանջները, 3) ճիշտ է ներկայացնում տեխնոլոգիական սարքավորումների շահագործման անվտանգության կանոնները, 4) ճիշտ է ներկայացնում հրդեհային անվտանգության և հակահրդեհային պաշտպանության կանոնները, 5) ճիշտ է ներկայացնում էլեկտրաանվտանգության կանոնները, 6) ներկայացնում է անվտանգության կանոնների խախտման հետևանքները, պատասխանատվությունները:
23.	Ուսումնառության արդյունք 2	Կազմակերպել կենցաղը և աշխատանքը սանիտարահիգիենիկ պահանջներին համապատասխան
24.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ներկայացնում է մարդու առողջության և աշխատանքի ընթացքում աշխատունակության վրա ազդող գործոնները (սանիտարահիգիենիկ, հոգեբանաֆիզիոլոգիական, էսթետիկական, սոցիալական-հոգեբանական), 2) ներկայացնում է աշխատավայրի սանիտարիայի և հիգիենայի ընդհանուր նորմերը (միկրոկլիման, ճառագայթումը, լուսավորվածությունը, տատանումները և այլն) 3) ներկայացնում է աշխատանքի համար անհրաժեշտ նյութերը և դրանց անվնաս օգտագործումը, 4) ներկայացնում է սանիտարիայի և հիգիենայի պահպանման համար անհրաժեշտ միջոցառումները,
25.	Ուսումնառության արդյունք 3	Կանխել հավանական վտանգները և վթարները, իրականացնել անվտանգության միջոցառումներ
26.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ներկայացնում է կենցաղային և արտադրական վթարների առաջացման պատճառները և հետևանքները, 2) ներկայացնում է արտադրական վթարների կանխման աշխատանքները, 3) ներկայացնում է առանձին խմբերի (հաշմանդամություն ունեցող անձինք, հղիներ, անչափահասներ և այլն)

		աշխատանքային առանձնահատուկ պայմանները և վտանգների կանխման սահմանված միջոցառումները, 4) ներկայացնում է կենցաղային և արտադրական վթարների ու դժբախտ պատահարների փաստաթղթային ձևակերպումների կարգը:
27.	Ուսումնառության արդյունք 4	Ցուցաբերել առաջին օգնություն
28.	Կատարման չափանիշներ	1) տիրապետում է տարբեր իրավիճակներում առաջին օգնության հիմնական կանոններին, 2) առաջին օգնության գործողությունների քայլերը ճիշտ է ներկայացնում, 3) կատարում է արհեստական շնչառության և սրտի աշխատանքի վերականգնման գործողություն, 4) կատարում է արյան հոսքի դադարեցման և բաց վնասվածքների վիրակապման գործողություն, 5) կատարում է այրվածքների նախնական մշակման և էլեկտրահարվածին առաջին օգնություն ցուցաբերելու գործողություններ, 6) կատարում է վիրակապման և անշարժացման գործողություն՝ տարբեր կոտրվածքների դեպքում, 7) ներկայացնում է տարբեր թունավորման դեպքերում առաջին օգնության կազմակերպման գործողությունները:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՄԱԿԱՐԳՉԱՅԻՆ ՕՊԵՐԱՏՈՐՈՒԹՅՈՒՆ»		
29.	Մոդուլի դասիչը	ԱՀ-ՀՕ-5-14-003
30.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է զարգացնել սովորողի համակարգչային տեխնիկայից օգտվելու և դրա ծրագրային հնարավորությունները կիրառելու առաջնային կարողությունները, աշխատանքային գործունեության ընթացքում և անձնական կարիքների շրջանակներում կիրառել համակարգչային օպերացիոն համակարգերի, գրասենյակային փաթեթների (Microsoft Office) ծրագրերը, կատարելագործել համացանցից օգտվելու կարողությունները և տեղեկատվական բազաների հետ նպատակային աշխատելու հմտությունները
31.	Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
32.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
33.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:

34.	Ուսումնառության արդյունք 1	Համակարգչային տեխնիկայի տիրապետում և օպերացիոն համակարգի կիրառում
35.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1)տիրապետում է համակարգչի հիմնական և լրացուցիչ բաղադրիչներին, 2)տիրապետում է միացնելու, օգտագործելու և անջատելու տեխնիկական պայմաններին, 3)տիրապետում է համակարգչային օժանդակ տեխնիկական սարքերից (printer, scanner, projector, fax, պատճենմանսարք և այլն), 4)ներկայացնում է օպերացիոն համակարգի պատուհանային կառուցվածքը, 5)ներկայացնում է կիրառվող հիմնական ծրագրերը (microsoftoffice), 6)կարողանում է բացել առաջադրված թղթապանակը և ֆայլը, 7) օգտվում է պատուհանային մենյուի հիմնական հրամաններից, 8) ստեղծում է նոր թղթապանակ ու ֆայլ, պահպանում, բացում, փակում և տեղադրում է առաջադրված վայրում, 9) կատարում է առաջադրված փաստաթղթի տպագրում(Print):
36.	Ուսումնառության արդյունք 2	Տեքստերի խմբագրում և ֆորմատավորում
37.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) կարողանում է ծրագրերը պատրաստել հայերեն և օտար լեզվով տեքստ մուտքագրելու համար, 2)մուտքագրում է տեքստ, մեծատառ նշաններ, սիմվոլներ, թվանշաններ, 3) կարողանում է տեղաշարժել տեքստային ցուցիչը տեքստի մեջ կատարելով ուղղումներ, ջնջումներ, լրացումներ, 4)կատարում է մուտքագրված տեքստի պարզագույն ֆորմատավորում՝ փոխելով տողերի դասավորությունը, միջտողային տարածությունները, տեքստի գունային ֆոնը, պարբերության խորությունները լուսանցքներից, 5) կարողանում է տեքստին կից ներմուծել նկարներ, գրաֆիկներ, աղյուսակներ, անիմացիաներ և այլն:
38.	Ուսումնառության արդյունք 3	Աղյուսակների պատրաստում և խմբագրում
39.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ներկայացնում է աղյուսակներ կազմելու համապատասխան ծրագրերը և նախապատրաստել դրանք, 2)կազմում է աղյուսակ առաջադրված չափերով և մուտքագրում տվյալներ, 3)կատարում է ուղղումներ ու լրացումներ աղյուսակում (տվյալներ, տողեր, սյուներ և այլն),

		<p>4) փնտրում և գտնում է տվյալներ աղյուսակում,</p> <p>5) ստեղծում է պարզ ֆունկցիոնալ կախվածություն տվյալների մեջ:</p>
40.	Ուսումնառության արդյունք 4	Գրաֆիկական խմբագրում և նկարազարդում
41.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) գծագրում է գրաֆիկական օբյեկտներ,</p> <p>2) գծագրում է գրաֆիկական օբյեկտներ՝ օգտագործելով Autoshapes պատուհանի պատրաստի ձևերը,</p> <p>3) գծագրում է կանոնավոր պատկերներ,</p> <p>4) ֆորմատավորում է գրաֆիկական օբյեկտները՝ տեղափոխելով, պատճենելով, պտտելով և չափերը փոխելով,</p> <p>5) խմբավորում է գրաֆիկական օբյեկտները,</p> <p>6) գծագրում է տեքստային բլոկներ,</p> <p>7) կատարում է գրաֆիկական օբյեկտների գունաերանգավորում:</p>
42.	Ուսումնառության արդյունք 5	Ցուցադրության կազմակերպում համակարգչային ծրագրերով
43.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ներկայացնում է ցուցադրական ծրագրերը և դրանց պատուհանի կառուցվածքը,</p> <p>2) մուտքագրում է տեքստ, թվային արժեքներ և պարզ գործողություններ,</p> <p>3) ներբեռնում է նկարներ, տեսանյութեր, անիմացիաներ, տվյալներ՝ աղյուսակի, գրաֆիկի տեսքով,</p> <p>4) կարողանում է առաջադրված թեմայով պատրաստել ավարտուն փաստաթուղթ ցուցադրության համար,</p> <p>5) ցուցադրում է պատրաստված տեղեկատվական նյութը:</p>
44.	Ուսումնառության արդյունք 6	Աշխատել համացանցում
45.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ներկայացնում է «համացանց» հասկացությունը,</p> <p>2) օգտագործում է ինտերնետային հիմնական ծրագրերը,</p> <p>3) ներկայացնում է History, Favorites, Stop, Refresh հրամանների, Back և Forward կոճակների նշանակությունը,</p> <p>4) փնտրում է առաջադրված տվյալները համացանցի տեղեկատվական բազաներում (որոնողական և բաց ցանցերից),</p> <p>5) կարողանում է համացանցից ներբեռնել, պահպանել և օգտագործել տեղեկությունները,</p>

	6) գրանցվում է էլեկտրոնային փոստում, ինտերնետային ծրագրերում և այլ կայքերում, 7) օգտագործում է էլեկտրոնային փոստի հնարավորությունները, ուղարկում և ստանում ինֆորմացիա (հաղորդագրություն, նամակ և կցորդ):
--	--

Աղյուսակ 2

Միջին մասնագիտական կրթության 2-90.01.01 «Գործիքային կատարողական արվեստ (ըստ գործիքների տեսակների)» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի ընդհանուր մասնագիտական կարողությունների մոդուլներ

2-90.01.01.01-4 «Դաշնամուր» և 2-90.01.01.01-4 «Լարային գործիքներ» մասնագիտացումների համար		
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԵՐԱԺՇՏՈՒԹՅԱՆ ՏԵՍՈՒԹՅՈՒՆ»		
1.	Մոդուլի դասիչը	ԳԿԱ-5-14-001
2.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողի մոտ երաժշտության հիմնական տարրեր հասկացությունների ձևավորումը, նոտագրության համակարգի և երաժշտական տերմինների ներկայացումը, երաժշտական գրվածքի վերլուծության տարրական ունակության զարգացումը
3.	Մոդուլի տևողությունը	76 ժամ
4.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
5.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
6.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել երաժշտական հիմնական տարրերը
7.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում երաժշտական լեզուն, նրա ֆիզիկական բնույթը, 2) ճիշտ է ներկայացնում նոտագրությունը, 3) ճիշտ է ներկայացնում մետր, ռիթմ և տեմպ հասկացություններն ու նրանց նշանակությունները:
8.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել լադ և տոնայնություն հասկացությունները

9.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում լադի նշանակությունը և աստիճանները,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում տոնայնություն հասկացությունը, մաժոր և մինոր լադերը,</p> <p>3) ճիշտ է ներկայացնում դիատոնիկ սենկվեցիաները,</p> <p>4) ճիշտ է ներկայացնում տոնայնությունների ազգակցությունը, մոդուլացիոն սեկվենցիաները:</p>
10.	Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել ինտերվալները և ակորդները, և մեղեդին որպես ռեալիստական երաժշտական արվեստի կարևորագույն միջոց
11.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում ինտերվալ հասկացությունը, ինտերվալների անվանումները և տեսակները,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում ինտերվալները տոնայնության մեջ, նրանց տեսակները,</p> <p>3) ճիշտ է ներկայացնում երաժշտական լեզվի ինտոնացիոն բնույթը, մեղեդին,</p> <p>4) ճիշտ է ներկայացնում ակորդը, նրա տեսակները,</p> <p>5) ճիշտ է ներկայացնում ակորդը տոնայնության մեջ:</p>
12.	Ուսումնառության արդյունք 4	Ներկայացնել ինչ է քրոմատիզմը, տրանսպոզիցիայի միջոցները և մելիզմների հիմնական տեսակները
13.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում քրոմատիզմի տեսակները, քրոմատիկ ինտերվալների լուծումները,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում տրանսպոզիցիայի նշանակությունը և տրանսպոզիցիոն գործիքները,</p> <p>3) ճիշտ է ներկայացնում մելիզմների տեսակները, գրությունն ու վերծանումը:</p>
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՍՈԼՖԵԶԻՈ»		
14.	Մոդուլի դասիչը	ԳԿԱ-5-14-002
15.	Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է սովորողի մոտ զարգացնել լսողական ունակությունները, դաստիարակել երաժշտական մտածողություն, ձևավորել երաժշտական ընկալում, սովորողի մոտ ձևավորել կարողություններ ստեղծագործության թերթից ընթերցելու, երաժշտական տեքստի գրառումներ կատարելու, երաժշտական լեզվի լսողական վերլուծություն կատարելու, մասնագիտական աշխատանքում ինքնուրույնություն դրսևավորելու կարողություն
16.	Մոդուլի տևողությունը	258 ժամ

17.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
18.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
19.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ինտոնացիոն վարժություններ, լսողական վերլուծություն, թելադրություն, երգեցողություն, ստեղծագործական խնդիրներ
20.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է կատարում գամմաները, մեղեդային դարձվածքները, 2) ճիշտ և մաքուր է երգում ինտերվալները և ակորդները վեր ու վար, հնչյունից և տոնայնության մեջ, 3) ճիշտ է երգում թերթից երկու ձայն, 4) ճիշտ է կատարում ինտերվալների և ակորդների հաջորդականությունը ինտոնացիոն վարժություններում, 5) ճիշտ է որոշում ինտերվալները և ակորդները խիտ եռաձայն և քառաձայն շարադրանքով, ինտերվալային և ակորդային դարձվածքներ (3-ից 5), 6) ճիշտ է կատարում ինտերվալների և ակորդների հաջորդականությունը լսողական վերլուծությունում, 7) ճիշտ է գրում է թելադրություններ՝ 8-10 տակտային ծավալով միաձայն, և ոչ բարդ՝ երկձայն, 8) փորձում է կատարել մոտիվների և ֆրազների իմպրովիզացիա, 9) փորձում է գրել մեղեդի պարբերության ձևով:
21.	Ուսումնառության արդյունք 2	Կատարել ինտոնացիոն վարժություններ, տոնայնական և մոդուլացիոն սեկվենցիաներ, լսողական վերլուծություն, բարդեցված միաձայն թելադրություն, երգեցողություն,
22.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) գիտի տոնայնական և մոդուլացիոն սեկվենցիաները և կատարում է շեղումներ օժանդակ D-երի և S-երի միջոցով, 2) ճիշտ է որոշում ինտերվալների և ակորդների մելոդիկ շարադրանքը, ճիշտ է երգել ինվենցիաներ երկձայնանի,

		<p>3) լսողությամբ որոշում է բարդ մեղեդային ֆրազան շեղումներով և մոդուլյացիաներով՝ 10-15 ակորդներից կազմված հաջորդականություններ,</p> <p>4) Գրում է թելադրություններ միաձայն՝ բարդ ուղիղ պատկերով և շեղումներով, երկձայն՝ 8-10 տակտային ծավալով,</p> <p>5) թերթից ընթերցում է բավականաչափ բարդեցված մեղեդի,</p> <p>6) կատարում է պարզ մեղեդու տրանսպոզիցիա՝ ցանկացած ինտերվալով, երկձայն վարժություն,</p> <p>7) փորձում է հորինել երկրորդ ձայնը ստեղծագործական խնդիրներ լուծելիս:</p>
23.	Ուսումնառության արդյունք 3	Առանձին հարմոնիկ դարձվածքներ, շեղումներ, դարձվածքներ և պարբերություններ, երկձայն շեղումներ
24.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է երգում առանձին հարմոնիկ դարձվածքները,</p> <p>2) ճիշտ է երգում շեղումները դեպի ազգակի տոնայնություններ՝ օժանդակ D-երի և S-երի միջոցով,</p> <p>3) ճիշտ է երգում եռձայնանի ֆուգաներ,</p> <p>4) լսում և ճիշտ որոշում է 4-5 ակորդներից կազմված դարձվածքներ և 12-16 ակորդներից կազմված պարբերություն,</p> <p>5) գրում է թելադրություններ երկձայն-շեղումներով դեպի հեռավոր կարգի տոնայնություններ, ձայների ուղիղ բարդեցում,</p> <p>6) կարողանում է կատարել երկձայն տրանսպոզիցիա՝ սեկունդա ինտերվալով,</p> <p>7) փորձում է գրել պարբերություն հարմոնիկ խորալային ֆակտուրայով:</p>
25.	Ուսումնառության արդյունք 4	Ակորդային հաջորդականություններ քառաձայն հարմոնիկ շարադրանքով, բարդ ակորդային դարձվածքներ և պարբերություններ, տրանսպոզիցիա ինտերվալով, բարդ երկձայն թելադրություն, երգել մոդուլյացիաներ
26.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է երգում ակորդային հաջորդականություններ քառաձայն հարմոնիկ շարադրանքով դեպի առաջին կարգի ազգակից տոնայնություն,</p> <p>2) լսում և ճիշտ որոշում է 5-7 ակորդներից կազմված դարձվածքներ և 15-20 ակորդներից</p>

		<p>կազմված պարբերություն,</p> <p>3) ճիշտ է կատարում միաձայն - տրանսպոզիցիա թերթից՝ տերցիա ինտերվալով,</p> <p>4) գրում է թելադրություններ բարդ երկձայն՝ լադային հիմքի և կառուցվածքի բարդեցմամբ,</p> <p>5) փորձում է հարմոնիկ նվագակցել տրված մեղեդուն:</p>
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՐՄՈՆԻԱ ԱՌԱՋԻՆ ՄԱԿԱՐԴԱԿ»		
27.	Մոդուլի դասիչը	ԳԿԱ-5-14-003
28.	Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել և մշակել հարմոնիկ զգացում, բնականոն ձայնատարության և ներդաշնակման ճաշակ, տալ գիտելիքներ ոչ մեծ ծավալի ստեղծագործություններ հորինելու և ներդաշնակելու համար, սովորեցնել հարմոնիկ վերլուծության ենթարկել երաժշտական գրականությունից վերցված օրինակները և դաշնամուրի վրա կատարել հարմոնիկ վարժություններ
29.	Մոդուլի տևողությունը	74 ժամ
30.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ԳԿԱ-5-14-001 «Երաժշտական տեսություն», ԳԿԱ-5-14-002 «Սոլֆեջիո» մոդուլները:
31.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
32.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել հարմոնիան, որպես հասկացություն և երևույթ: Նրա դերը երաժշտական ամբողջության մեջ: Լադի հասկացությունը հարմոնիայի տեսակետից: Ձայնատարություն: Ձայների շարժման ձևերը: Մեղեդու և բասի ներդաշնակում: Երաժշտական կառուցվածքի բաղկացուցիչ մասերը
33.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է հասկանում հարմոնիայի դերը երաժշտական ամբողջության մեջ ,</p> <p>2) կարողանում է ներկայացնել հարմոնիայում հասկացությունը ուղղահայացի և հորիզոնականի մասին (ակորդ, և մեղեդի),</p> <p>3) կարողանում է ներկայացնել ձայների անվանումները, գրառման ձևը, ակորդի դասավորությունը և մելոդիկ դիրքը քառաձայնության մեջ,</p>

		<p>4) կարողանում է ներկայացնել լադային համակարգը, ֆունկցիոնալությունը, ակորդների ֆունկցիոնալ համակարգը, գլխավոր աստիճանների եռահնչյունները և ֆունկցիոնալ դարձվածքներ,</p> <p>5) կարողանում է ներկայացնել ձայների շարժման ձևերը, Ակորդների միացումը, հարմոնիկ և մելոդիկ միացումները, ակորդի փոխադրումը, տերցիային տոների թռիչքները,</p> <p>6) կատարում է մեղեդու և բասի ներդաշնակում,</p> <p>7) կարողանում է ներկայացնել երաժշտական պարբերությունը, նախադասությունը և կադենցիա,</p> <p>8) կարողանում է ներկայացնել կադանսային կվարտսեքստակորդը:</p>
34.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել սեքստակորդներ և նրանց միացումները եռահնչյունների հետ, անցողիկ և օժանդակ կվարտսեքստակորդներ, D7-ը և նրա շրջվածքները, մաժորի և հարմոնիկ մինորի լրիվ ֆունկցիոնալ համակարգը, II6 - աստիճանի սեքստակորդ և II աստիճանի եռահնչյուն, հարմոնիկ մաժոր հարմոնիկ S, հակասում
35.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է կատարում երկու սեքստակորդների միացումը (սահուն և ձայնատարությամբ , թռիչքներով),</p> <p>2) կարողանում է ներկայացնել անցողիկ և օժանդակ կվարտսեքստակորդները,</p> <p>3) կարողանում է ներկայացնել D7ը և նրա շրջվածքները, D7-ի դերը եզրափակիչ կադանսում,</p> <p>4) կարողանում է կիրառել շրջվածքները կառուցվածքի ներսում, օգտագործում է թռիչքներով լուծումներ,</p> <p>5) կարողանում է ներկայացնել բնական մաժորի և հարմոնիկ մինորի լրիվ ֆունկցիոնալ համակարգը, օժանդակ աստիճանների եռահնչյունները, տերցիային հարաբերակցությունը,</p> <p>6) կարողանում է ներկայացնել երկրորդ աստիճանի սեքստակորդը և SII եռահնչյունը,</p> <p>7) կարողանում է ներկայացնել հարմոնիկ մաժորը, հարմոնիկ S, հակասումը:</p>
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՐՄՈՆԻԱ ԵՐԿՐՈՐԴ ՄԱԿԱՐԴԱԿ»		
36.	Մոդուլի դասիչը	ԳԿԱ-5-14-004

37.	Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել և մշակել հարմոնիկ զգացում, բնականոն ձայնատարության և ներդաշնական ճաշակ, տալ գիտելիքներ ոչ մեծ ծավալի ստեղծագործություններ հորինելու և ներդաշնակելու համար, սովորեցնել հարմոնիկ վերլուծության ենթարկել երաժշտական գրականությունից վերցված օրինակները և դաշնամուրի վրա կատարել հարմոնիկ վարժություններ
38.	Մոդուլի տևողությունը	74 ժամ
39.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ԳԿԱ-5-14-001 «Երաժշտական տեսություն», ԳԿԱ-5-14-002 «Սոլֆեջիո»< ԳԿԱ-5-14-003 «Հարմոնիա առաջին մակարդակ» մոդուլները:
40.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
41.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել TSVI եռահնչյուն, սուբդոմինանտսեպտակորդ (SII7), շրջվածքներ, Ձգտող սեպտակորդներ (DVII7) .շրջվածքների կիրառումը T, S, D ակորդներից, Դոմինանտոնակորդ (D9): Դոմինանտային խմբի սակավ հանդիպող ակորդները, բնական մինորը փոյուգիական դարձվածքներում
42.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) կարողանում է ներկայացնել TSVI աստիճանի եռահնչյունը, որպես լադի ներքին միդիանտա, նրա միացումը տերցիային հարաբերակցության եռահնչյունների հետ, 2) կատարում է ճիշտ ձայնատարություն D-VI35 ընդհատված դարձվածքում, 3) ճիշտ է կատարում SII7 լուծումները D-ին խմբի ակորդների մեջ, անցումը դեպի K46, անցողիկ կվարտսեքստակորդների շրջապատումը SII7-ի շրջվածքներով, 4) կարողանում է ներկայացնել DVII7 շրջվածքների կիրառումը T, S, D ակորդներից հետո, 5) կարողանում է ներկայացնել DVII7 լուծումները T-ի մեջ (կրկնապատկումը T-ում) և D7 շրջվածքների մեջ (ներֆունկցիոնալ լուծում), DVII7-ը և շրջվածքները անցողիկ դարձվածքներում, 6) ճիշտ է կատարում թերի D9 նախապատրաստումը, լուծումը, 7) ճիշտ է օգտագործում D9-ը, որպես հապաղում D7-ի համար,

		<p>8) ճիշտ է կատարում սուբդոմինանտնոնակորդը (SI19) կիրառումը մաժորում,</p> <p>9) կարողանում է ներկայացնել DVII6 և DTIII աստիճանի եռահնչյունը մաժորում, նրանց կիրառման պայմանները, կրկնապատկումը և ձայնատարությունը,</p> <p>10) կարողանում է ներկայացնել սեքստայով դոմինանտայի(D6) օգտագործումը, որպես հապաղում դեպի կվինտային տոն,</p> <p>11) Կարողանում է փոյուզիական տետրախորդը (քառալարը) ներդաշնակել մեղեդիում և բասում:</p>
43.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել Դիատոնիկ (տոնայնական) սեկվենցիան-եր, քրոմատիզմ և նրա տեսակները, քրոմատիկ համակարգ, մոդուլյացիա դեպի առաջին կարգի ազգակից տոնայնություններ
44.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) կարողանում է ներկայացնել սեկվենցիոն մոտիվը, օղակերի կառուցվածքը, ինտերվալային քայլը, շարժման ուղղությունը, ակորդների ֆունկցիոնալ հարաբերակցությունը սեկվենցիաներում,</p> <p>2) կարողանում է ներկայացնել քրոմատիզմը և նրա տեսակները, ակորդային և ներլադային ալտերացիա, ալտերացված S,</p> <p>3) ճիշտ է օգտագործում կրկնակի դոմինանտան կադանսում,</p> <p>4) ճիշտ է օգտագործում կրկնակի դոմինանտան, որպես շեղում V աստիճանի տոնայնություն,</p> <p>5) ճիշտ է օգտագործում կրկնակի դոմինանտան կառուցվածքի ներսում,</p> <p>6) գիտի քրոմատիկ համակարգը, սեկվենցիաները, տոնայնական շեղումները, շեղումների հերթակարգը,</p> <p>7) կարողանում է կատարել ճիշտ մոդուլյացիա՝ անցում դեպի առաջին կարգի ազգակից տոնայնություններ,</p> <p>8) նվագում է ութ տակտային պարբերությամբ մոդուլացյաներ:</p>
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՐՄՈՆԻԱ ԵՐՐՈՐԴ ՄԱԿԱՐԴԱԿ»		
45.	Մոդուլի դասիչը	ԳԿԱ-5-14-005
46.	Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել և մշակել հարմոնիկ զգացում, բնականոն ձայնատարության և ներդաշնակման ճաշակ, տալ գիտելիքներ ոչ մեծ ծավալի ստեղծագործություններ

		հորինելու և ներդաշնակելու համար, սովորեցնել հարմոնիկ վերլուծության ենթարկել երաժշտական գրականությունից վերցված օրինակները և դաշնամուրի վրա կատարել հարմոնիկ վարժություններ
47.	Մոդուլի տևողությունը	34 ժամ
48.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ԳԿԱ-5-14-001 «Երաժշտական տեսություն», ԳԿԱ-5-14-002 «Սոլֆեջիո», ԳԿԱ-5-14-003 «Հարմոնիա առաջին մակարդակ», ԳԿԱ-5-14-004 «Հարմոնիա երկրորդ մակարդակ» մոդուլները:
49.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
50.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել մոդուլացիա դեպի երկրորդ կարգի ազգակից տոնայնություններ, ոչակորդային հնչյուններ (մեղեդիական ֆիգուրացիաներ)
51.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) կատարում է անցում դեպի D-ին տոնայնություններ, դեպի S -ին տոնայնություններ, 2) կարողանում է ներկայացնել երկրորդ կարգի ազգակից տոնայնությունները, 3) կարողանում է կատարել մոդուլացիա դեպի բանալու երկու նշանով տարբերվող տոնայնություն, 4) կատարում է անցում միջնորդող տոնայնության ակորդի միջոցով, 5) կարողանում է ներկայացնել ոչակորդային հնչյունները, նրանց դասակարգումը, հապաղիկ և անցողիկ հնչյունները, օժանդակ և կանխիկ հնչյունները, 6) ճիշտ է օգտագործում ոչակորդային հնչյունները երաժշտական հյուսվածքում, 7) նվագում է մոդուլացիաներ դեպի երկրորդ կարգի ազգակից տոնայնություններ, , ոչակորդային հնչյուններ:
52.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել ներտոնայնական ալտերացիա, սուբդոմինանտային խմբի ակորդների ալտերացիա, ձայնառություն (պեդալ), մոդուլացիա դեպի երրորդ կարգի ազգակից տոնայնություններ, աստիճանաբար կատարվող մոդուլացիա, մոդուլացիոն սեկվենցիաներ
53.	Կատարման չափանիշներ	1) կարողանում է ներկայացնել դոմինանտային խմբի ակորդների ձևերը, նրանց կիրառումը և լուծումը,

		<p>2) կարողանում է կատարել լադի երկրորդ աստիճանի ավտերացիան դոմինանտային ակորդներում՝ իբրև կվինտային տոնի բարձրացում և իջեցում,</p> <p>3) կարողանում է ներկայացնել IV և II աստիճանների բարձրացման զուգորդված ձևերը,</p> <p>4) կարողանում է ներկայացնել ծայնառության դերը ֆակտուրայում, երաժշտական կառուցվածքում, լադագոյացման մեջ, նոր հնչողությունների և հարմոնիայի ֆոնիզմի կազմավորման մեջ,</p> <p>5) կատարում է մոդուլյացիա դեպի երրորդ կարգի ազգակից տոնայնություններ,</p> <p>6) կարողանում է ներկայացնել տոնայնական պլանի կառուցման սկզբունքները և կատարում է անցում հարմոնիկ S –յի (մաժորում) և հարմոնիկ D–յի (մինորում) միջոցով՝ դեպի 3-5 նշանի տարբերությամբ տոնայնություններ,</p> <p>7) կարողանում է կատարել աստիճանաբար մոդուլյացիա՝ բանալու 6 նշանով տարբերվող տոնայնություններ և հեռավոր կարգի ազգակցություն,</p> <p>8) կարողանում է ներկայացնել մոդուլյացիոն սեկվենցիաների դերը տոնայնական կենտրոնի կայացման մեջ:</p>
54.	Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել էնհարմոնիկ մոդուլյացիա, փոքրացված սեպտակորդի էնհարմոնիզմը, մաժոր-մինոր լադային համակարգ
55.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) Կարողանում է ներկայացնել փոքրացված սեպտակորդի էնհարմոնիզմը և կատարում է մոդուլյացիա նրա միջոցով,</p> <p>2) ճիշտ է որոշում փոքրացված սեպտակորդի մուտքը առաջին տոնայնության մեջ, նրա էնհարմոնիկ փոխարինումը և լուծումը նոր տոնայնության մեջ,</p> <p>3) կարողանում է ներկայացնել էնհարմոնիզմը, որպես երևույթ , նրա տեսակները և էնհարմոնիկ մոդուլյացիայի դերը,</p> <p>4) կիրառում է էնհարմոնիկ մոդուլյացիան երաժշտական ձևում,</p> <p>5) կարողանում է ներկայացնել մաժոր-մինոր լադային համակարգը, մաժորի բարդացումը</p>

		<p>համանուն մինորի ակորդներով և մինորի բարդացումը մաժորի ակորդներով,</p> <p>6) ճիշտ է որոշում մի լադի հարստացումը մյուսի ակորդներով՝ ըստ երկու տոնիկաներից մեկի գերակշռումը համակարգում,</p> <p>7) ճիշտ է կատարում մոդուլյացիա մաժոր-մինոր և մինոր-մաժոր համակարգերի ակորդների միջոցով:</p>
56.	Ուսումնառության արդյունք 4	Ներկայացնել էլիպսիս
57.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) կարողանում է ներկայացնել էլիպսիսը, որպես երևույթ, նրա բնութագրումը և կիրառման տեղը երաժշտական կառուցվածքում,</p> <p>2) կարողանում է ներկայացնել էլիպտիկ դարձվածքների հնարավոր ձևերը տարբեր դարաշրջանների և տարբեր ոճերի երաժշտության մեջ:</p>
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆՅԱՆ ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ»		
58.	Մոդուլի դասիչը	ԳԿԱ-5-14-006
59.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է՝ ուսանողի մոտ ձևավորել արտասահմանյան երաժշտության վերաբերյալ գիտելիքներ, դրանք ներկայացնելու կարողություն, նպաստել մասնագիտական երաժշտական ճաշակի ձևավորմանը, աշխարհայացքի ընդլայնմանը
60.	Մոդուլի տևողությունը	224 ժամ
61.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ անհրաժեշտ չեն:
62.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
63.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել արտասահմանյան երաժշտական մշակույթը անտիկ դարաշրջանից մինչև բարոկկոյի ժամանակաշրջանը, այդ ժամանակաշրջանում ստեղծագործած կոմպոզիտորների գործունեությունը, երաժշտական ստեղծագործությունները
64.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում անտիկ աշխարհի երաժշտական մշակույթը,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում միջնադարի երաժշտական մշակույթը,</p>

		<ol style="list-style-type: none"> 3) ճիշտ է ներկայացնում Վերածննդի երաժշտական մշակույթը, 4) ճիշտ է ներկայացնում Վերածննդի ժամանակաշրջանի կոմպոզիտորների գործունեությունը, 5) ճիշտ է ներկայացնում օպերային ժանրի առաջացումը, 6) ճիշտ է ներկայացնում հիմնական օպերային ժանրերը, 7) ճիշտ է ներկայացնում կոմպոզիտորական դպրոցների ձևավորումը Իտալիայում, Ֆրանսիայում, Անգլիայում, Գերմանիայում, Նիդերլանդներում, 8) ճիշտ է ներկայացնում XVII-XVIII դդ. գործիքային երաժշտության ժանրերը, 9) ճիշտ է ներկայացնում Անգլիայի վերջինալահարների արվեստը, 10) ճիշտ է ներկայացնում Ֆրանսիայի կլավեսինահարների արվեստը, 11) ճիշտ է ներկայացնում Իտալիայի ջութակի դպրոցը, 12) ճիշտ է ներկայացնում բարոկկոյի ժամանակաշրջանի երաժշտական մշակույթը, 13) ճիշտ է ներկայացնում բարոկկոյի ժամանակաշրջանի կոմպոզիտորների գործունեությունը 1 (Գ. Ֆ. Հենդել, Յ. Ս. Բախ, Բ. Վ. Գլյուկ), 14) ճիշտ է ներկայացնում տվյալ ժամանակաշրջանում գրված երաժշտական ստեղծագործությունները 2, 15) ճիշտ է ճանաչում լսողությամբ տվյալ ժամանակաշրջանի երաժշտական ստեղծագործությունները:
65.	Ուսումնառության արդյունք 2	<p>Ներկայացնել արտասահմանյան երաժշտական մշակույթը կլասիցիզմի, ռոմանտիզմի ժամանակաշրջանում, այդ ժամանակաշրջանում ստեղծագործած կոմպոզիտորների գործունեությունը, երաժշտական ստեղծագործությունները</p>
66.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում կլասիցիզմի ժամանակաշրջանի երաժշտական մշակույթը, երաժշտական ստեղծագործությունները, 2) ճիշտ է ներկայացնում կլասիցիզմի ժամանակաշրջանի կոմպոզիտորների գործունեությունը (Ֆ. Յ. Հայդն, Վ. Ա. Մոցարտ, Լ. վան Բեթհովեն), երաժշտական ստեղծագործությունները,

		<p>3) ճիշտ է ներկայացնում ռոմանտիզմի ժամանակաշրջանի երաժշտական մշակույթը,</p> <p>4) ճիշտ է ներկայացնում ռոմանտիզմի վաղ շրջանում ստեղծագործած կոմպոզիտորների գործունեությունը (Ֆ. Շուբերտ, Կ. Մ. Վեբեր), երաժշտական ստեղծագործությունները,</p> <p>5) ճիշտ է ճանաչում լսողությամբ այս ժամանակաշրջանի երաժշտական ստեղծագործությունները:</p>
67.	Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել արտասահմանյան երաժշտական մշակույթը հասուն ռոմանտիզմի ժամանակաշրջանում, այդ ժամանակաշրջանում ստեղծագործած կոմպոզիտորների գործունեությունը, երաժշտական ստեղծագործությունները
68.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում հասուն ռոմանտիզմի ժամանակաշրջանի երաժշտական մշակույթը,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում հասուն ռոմանտիզմի ժամանակաշրջանի կոմպոզիտորների գործունեությունը (Ֆ. Մենդելսոն, Ռ. Շուման, Ջ Ռոսսինի, Ֆ. Շոպեն, Հ. Բեռլիոզ, Ֆ. Լիստ), երաժշտական ստեղծագործությունները,</p> <p>3) ճիշտ է ճանաչում լսողությամբ նշված ժամանակաշրջանի երաժշտական ստեղծագործությունները:</p>
69.	Ուսումնառության արդյունք 4	Ներկայացնել արտասահմանյան երաժշտական մշակույթը ուշ ռոմանտիզմի ժամանակաշրջանից մինչև XX դարասկիզբը, այդ ժամանակաշրջանում ստեղծագործած կոմպոզիտորների գործունեությունը, երաժշտական ստեղծագործությունները
70.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում ուշ ռոմանտիզմի ժամանակաշրջանի երաժշտական մշակույթը,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում ուշ ռոմանտիզմի ժամանակաշրջանի կոմպոզիտորների գործունեությունը (Ռ. Վագներ, Յ. Բրամս, Ջ. Վերդի, Շ. Գունտ, Ժ. Բիզե), երաժշտական ստեղծագործությունները,</p> <p>3) ճիշտ է ներկայացնում XIX դարավերջից մինչև XX դարասկզբի արտասահմանյան երաժշտական մշակույթը, ազգային կոմպոզիտորական դպրոցների ձևավորումը,</p> <p>4) ճիշտ է ներկայացնում Է. Գրիգի ստեղծագործական գործունեությունը, երաժշտական ստեղծագործությունները,</p> <p>5) ճիշտ է ներկայացնում Ա. Դվորժակի ստեղծագործական գործունեությունը, երաժշտական</p>

		<p>ստեղծագործությունները,</p> <p>6) ճիշտ է ներկայացնում նշված ժամանակաշրջանի գեղարվեստական ոճական ուղղությունները (իմպրեսիոնիզմ, վերիզմ, էքսպրեսիոնիզմ),</p> <p>7) ճիշտ է ներկայացնում իմպրեսիոնիզմի հիմնական ներկայացուցիչների (Կ. Դեբյուսի, Մ. Ռավել) ստեղծագործական գործունեությունը, երաժշտական ստեղծագործությունները,</p> <p>8) ճիշտ է ներկայացնում Ջ. Պուչչինիի ստեղծագործական գործունեությունը, երաժշտական ստեղծագործությունները,</p> <p>9) ճիշտ է ճանաչում լսողությամբ նշված ժամանակաշրջանի երաժշտական ստեղծագործությունները:</p>
71.	Ուսումնառության արդյունք 5	<p>Ներկայացնել ռուս երաժշտական մշակույթը միջնադարից մինչև կոմպոզիտորական դպրոցի ձևավորումը, այդ ժամանակաշրջանում ստեղծագործած կոմպոզիտորների գործունեությունը, երաժշտական ստեղծագործությունները</p>
72.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում Ա. Վերստովսկու ստեղծագործական գործունեությունը, երաժշտական ստեղծագործությունները,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում Ա. Ալյաբևի ստեղծագործական գործունեությունը, երաժշտական ստեղծագործությունները,</p> <p>3) ճիշտ է ներկայացնում Ա. Վառլամովի ստեղծագործական գործունեությունը, երաժշտական ստեղծագործությունները,</p> <p>4) ճիշտ է ներկայացնում Ա. Գուրիլյովի ստեղծագործական գործունեությունը, երաժշտական ստեղծագործությունները,</p> <p>5) ճիշտ է ներկայացնում Մ. Գլինկայի ստեղծագործական գործունեությունը, երաժշտական ստեղծագործությունները,</p> <p>6) ճիշտ է ներկայացնում Ա. Դարգոմիժսկու ստեղծագործական գործունեությունը երաժշտական ստեղծագործությունները:</p>

73.	Ուսումնառության արդյունք 6	Ներկայացնել 1850-1870 թթ. ռուս երաժշտական մշակույթը, այդ ժամանակաշրջանում ստեղծագործած կոմպոզիտորների գործունեությունը, երաժշտական ստեղծագործությունները, «Հզոր խմբակի» գործունեությունը
74.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում Ա. Սերովի ստեղծագործական գործունեությունը, երաժշտական ստեղծագործությունները, 2) ճիշտ է ներկայացնում Ա. Ռուբինշտեյն ստեղծագործական գործունեությունը, երաժշտական ստեղծագործությունները, 3) ճիշտ է ներկայացնում Մ. Բալակիրևի ստեղծագործական գործունեությունը, երաժշտական ստեղծագործությունները, 4) ճիշտ է ներկայացնում Մ. Մուսորգսկու ստեղծագործական գործունեությունը, ճիշտ է ներկայացնում Ա. Բորոդինի ստեղծագործական գործունեությունը, 5) ճիշտ է ներկայացնում Ն. Ռիմսկի-Կորսակովի ստեղծագործական գործունեությունը, երաժշտական ստեղծագործությունները, 6) ճիշտ է ճանաչում լսողությամբ նշված ժամանակաշրջանի երաժշտական ստեղծագործությունները:
75.	Ուսումնառության արդյունք 7	Ներկայացնել Պ. Ի. Չայկովսկու ստեղծագործական գործունեությունը, 1880-1900 թթ. ռուս երաժշտական մշակույթը, այդ ժամանակաշրջանում ստեղծագործած կոմպոզիտորների գործունեությունը, երաժշտական ստեղծագործությունները
76.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում Պ. Չայկովսկու ստեղծագործական գործունեությունը, երաժշտական ստեղծագործությունները, 2) ճիշտ է ներկայացնում Ա. Լյադովի ստեղծագործական գործունեությունը, երաժշտական ստեղծագործությունները, 3) ճիշտ է ներկայացնում Ա. Գլազունովի ստեղծագործական գործունեությունը, երաժշտական ստեղծագործությունները,

		<p>4) ճիշտ է ներկայացնում Ս. Տանենի ստեղծագործական գործունեությունը, երաժշտական ստեղծագործությունները,</p> <p>5) ճիշտ է ճանաչում լսողությամբ նշված ժամանակաշրջանի երաժշտական ստեղծագործությունները:</p>
77.	Ուսումնառության արդյունք 8	Ներկայացնել XX դարասկզբի ուս երաժշտական մշակույթը, այդ ժամանակաշրջանում ստեղծագործած կոմպոզիտորների գործունեությունը, երաժշտական ստեղծագործությունները
78.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում Ա. Սկրյաբինի ստեղծագործական գործունեությունը, երաժշտական ստեղծագործությունները,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում Ս. Ռախմանինովի ստեղծագործական գործունեությունը, երաժշտական ստեղծագործությունները,</p> <p>3) ճիշտ է ներկայացնում Ի. Ստրավինսկու ստեղծագործական գործունեությունը, երաժշտական ստեղծագործությունները,</p> <p>4) ճիշտ է ճանաչում լսողությամբ նշված ժամանակաշրջանի երաժշտական ստեղծագործությունները:</p>

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀԱՅ ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ»

79.	Մոդուլի դասիչը	ԳԿԱ – 5 -14-007
80.	Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել գիտելիքներ հայ երաժշտության ստեղծման, զարգացման և հայ կոմպոզիտորների լավագույն ստեղծագործությունների՝ գոհարների վերաբերյալ
81.	Մոդուլի տևողությունը	74 ժամ
82.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ԳԿԱ-5-14-006 «Արտասահմանյան երաժշտական գրականություն», ԳԿԱ-5-14-010 «Ժողովրդական ստեղծագործություն» մոդուլները:
83.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
84.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել հայ երաժշտական մշակույթի զարգացումը սկսած հայ մոնոդիկ երաժշտության բազմադարյան ավանդույթներից մինչև 19-րդ դարի հայկական երաժշտությունը
85.	Կատարման չափանիշներ	1) կարողանում է ներկայացնել հայ մոնոդիկ երաժշտության բազմադարյան ավանդույթների

		<p>զարգացումը, մշակույթի վերելքը 19-րդ դարում,</p> <p>2) կարողանում է ներկայացնել արհեստավարժ երաժշտության առաջին քայլերը, կատարողական արվեստի զարգացումը, երաժշտագիտության և երաժշտական քննադատության ձևավորումը,</p> <p>3) կարողանում է ներկայացնել Չուխաջյանի կյանքը և ստեղծագործական ուղին, նրա պատմական դերը հայկական առաջին օպերաների ստեղծման գործում,</p> <p>4) ճիշտ է որոշում և նվագում օրինակներ ՏԱրշակ Բ՝ օպերայից և ՏԼեբելջի՝ օպերետից,</p> <p>5) կարողանում է ներկայացնել Եկմայանի կյանքը և ստեղծագործական, կոմպոզիտորական, մանկավարժական և կատարողական գործունեությունը, դերը ազգային կոմպոզիտորական դպրոցի ձևավորման գործում,</p> <p>6) կարողանում ներկայացնել երգերի, մեներգերի, խմբերգերի, մեներգիչների և երգչախմբի համար՝ դաշնամուրի նավագակցությամբ, ՏՊատարագի՝ երաժշտական լեզվի առանձնահատկությունները,</p> <p>7) կարողանում է ներկայացնել Ն. Տիգրանյանի կյանքն ու ստեղծագործական ուղին, նրա դերը մուլամների գրառման ու մշակման գործում, կարողանում թ բերել օրինակներ նրա ստեղծագործություններից:</p>
86.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել հայ երաժշտական մշակույթը 20-րդ դարի առաջին տասնամյակում
87.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) կարողանում է ներկայացնում քննադատական ռեալիզմի ներթափանցումը 19-րդ դարի վերջի և 20-րդ դարի սկզբում, սոցիալիստական ռեալիզմի ձևավորումը, ազգային կոմպոզիտորական դպրոցի ձևավորման ակտիվացումը, կատարողական արվեստի զարգացումը ,</p> <p>2) կարողանում է ներկայացնել Կոմիտասի կյանքը և ստեղծագործական ուղին, նրան որպես ազգային դասական երաժշտության հիմնադիրի, խմբավարի, գիտնականի,</p> <p>3) կարողանում է ներկայացնել Կոմիտասի ժառանգության բնութագիրը, բազմաձայն մշակումների սկզբունքները և նշանակությունը, և կատարում է համեմատումներ մյուս կոմպոզիտորների մշակումների հետ, վերլուծում է մի շարք խմբերգեր,</p> <p>4) կարողանում է բացատրել մեներգում նվագակցության դերը, հոմոֆոնիկ ֆակտուրան, կվարտա-</p>

		<p>կվինտային համահնչյունների օգտագործումը,</p> <p>5) կարողանում է ներկայացնել Կոմիտասի դերը գործիքային երաժշտության ձևավորման և զարգացման ասպարեզում,</p> <p>6) կարողանում է վերլուծել դաշնամուրային պարեղանակները և երաժշտական լեզվի ու ոճի առանձնահատկությունները,</p> <p>7) կարողանում է ներկայացնել Ալ. Սպենդիարյանի կյանքն և ստեղծագործական ուղին, նրա դերը դասական երաժշտության հիմնադրման մեջ, երաժշտական լեզուն, բնույթը, ոճը, երգերը և ռոմանսները,</p> <p>8) կարողանում է ներկայացնել Ղրիմի թաթարների և Անդրկովկասի ժողովուրդների երաժշտության ազդեցությունը Ալ. Սպենդիարյանի արվեստի վրա,</p> <p>9) կարողանում է ներկայացնել Ալ. Սպենդիարյանի դերը հայ դասական սիմֆոնիկ երաժշտության զարգացման մեջ և նրան՝ որպես հայ առաջին օպերայի ստեղծողի,</p> <p>10) կարողանում է ներկայացնել օպերայի հիմնական գաղափարը, լեմտիվների նշանակությունը,</p> <p>11) կարողանում է ներկայացնել Ա. Տիգրանյանի կյանքն և ստեղծագործական ուղին, նրա դերը հայ ազգային ռեալիստական առաջին օպերայի ստեղծման մեջ՝ §Անուշի՛ , §Դավիթ Բեկի՛ օպերաները:</p>
88.	Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել հայ երաժշտական մշակույթը 1920-45 թթ
89.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) կարողանում է ներկայացնել կոնսերվատորիայի ստեղծման, օպերային թատրոնի հիմնադրման և ազգային բալետի ստեղծման պատմությունները,</p> <p>2) կարողանում է ներկայացնել Ռ. Մելիքյանի կյանքն ու ստեղծագործական ուղին, բնութագրել նրա դերը ազգային դասական ռոմանսի հիմնադրման գործում,</p> <p>3) կարողանում է ներկայացնել Հ. Ստեփանյանի կյանքն ու ստեղծագործական ուղին, օպերային ստեղծագործությունները, ոճային բազմազանությունը, Լուսաբացին օպերայի ստեղծման պատմությունը և լիբերտոյի թերությունները,</p> <p>4) կարողանում է ներկայացնել Գ. Եղիազարյանի կյանքն ու ստեղծագործական ուղին, բնութագրել</p>

		սիմֆոնիկ ստեղծագործությունները, բալետները, 5) կարողանում է ներկայացնել Ա. Խաչատրյանի կյանքն ու ստեղծագործական ուղին, նրա դերը հայ և ողջ արևելքի երաժշտության զարգացման գործում, ՏՍԱպարտակի, ՏԳայանեի բալետները;
90.	Ուսումնառության արդյունք 4	Ներկայացնել հայ երաժշտական մշակույթի 1945-60ական թվականների առաջընթացը
91.	Կատարման չափանիշներ	1) կարողանում է ներկայացնել հայ երաժշտական մշակույթի զարգացումը, կինոերաժշտական արվեստի զարգացումը, 2) կարողանում է ներկայացնել Ալ. Հարությունյանի կյանքն ու ստեղծագործական ուղին, «Հայրենիք» կանտատը, «Սայաթ Նովա» օպերայի բնութագիրը, 3) կարողանում է ներկայացնել Ա. Բաբաջանյանի կյանքն ու ստեղծագործական ուղին, նրա կամերագործիքային ստեղծագործությունները, 4) կարողանում է ներկայացնել Է. Միրզոյանի կյանքն ու ստեղծագործական ուղին, վերլուծում կվարտետը ըստ վարիացիաների, լարային խմբի համար գրված սիմֆոնիան, 5) կարողանում է ներկայացնել Ղ. Սարյանի կյանքն ու ստեղծագործական դիմանկարը, նրա սիմֆոնիաների պատմությունները և ժամանակակից կոմպոզիտորական տեխնիկայի միջոցների կիրառումը «Հայաստան» ստեղծագործության մեջ:
92.	Ուսումնառության արդյունք 5	Ներկայացնել հայ երաժշտական մշակույթը 1960-70ական թվականներին
93.	Կատարման չափանիշներ	1) կարողանում է ներկայացնել Է. Հովհաննիսյանի կյանքը, ստեղծագործական դիմանկարը, էպիկականությունը սիմֆոնիայում, ՏՀավիկի միջնադարյան տաղի ինտոնացիաների դերը սիմֆոնիայի հյուսվածքում, 2) կարողանում է ներկայացնել Ա. Տերտերյանի կյանքը, ստեղծագործական ուղին, նրա սիմֆոնիկ ժանրի նախընտրությունը, երրորդ սիմֆոնիան, 3) կարողանում է ներկայացնել Տ. Մանսուրյանի ստեղծագործական դիմանկարը, նշել նրա երաժշտական լեզվի յուրահատկությունը;
94.	Ուսումնառության արդյունք 6	Ներկայացնել սփյուռքահայ երաժշտությունը և հայ երաժշտական մշակույթը մեր օրերում

95.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) կարողանում է ներկայացնել սփյուռքահայ կոմպոզիտորների ստեղծագործությունների ոճական բազմազանությունը, նրանց ներկայացուցիչներից՝ Ա. Հավհաննեսին, Ռ. Յարդումանյանին և այլն,</p> <p>2) կարողանում է ներկայացնել սփյուռքահայ կատարողական արվեստը և ներկայացուցիչներին,</p> <p>3) կարողանում է ներկայացնել հայ երաժշտական մշակույթը արդի ժամանակներում՝ Սարյանի, Հարությունյանի, Տերտերյանի, Աճեմյանի, Հախինյանի, Հովունցի, Ամիրխանյանի, Սաթյանի և այլնի սիմֆոնիաները, կոնցերտները, կամերային էստրադային երաժշտությունը,</p> <p>4) կարողանում է վերլուծել նրանց երաժշտական լեզուն և յուրահատկությունները:</p>
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «XX-ՐԴ ԴԱՐԻ ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ		
96.	Մոդուլի դասիչը	ԳԿԱ-5-14-008
97.	Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ ձևավորել գիտելիքներ XX-րդ դարի կոմպոզիտորների ստեղծագործությունների վերաբերյալ և ընդհանուր գիտելիքներ՝ XX-րդ դարի ժամանակաշրջանում ստեղծված նոր երաժշտական ժանրերի ձևավորման և զարգացման վերաբերյալ
98.	Մոդուլի տևողությունը	68 ժամ
99.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ԳԿԱ-5-14-006 «Արտասահմանյան երաժշտական գրականություն», ԳԿԱ-5-14-007 «Հայ երաժշտական գրականություն»:
100.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
101.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել խորհրդային ժամանակաշրջանի կոմպոզիտորների ավագ սերնդի ներկայացուցիչներից Ն. Մյասկովսկուն և Պրոկոֆյևին
102.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) կարողանում է ներկայացնել Ն. Մյասկովսկու կյանքը և ստեղծագործական ուղին,</p> <p>2) կարողանում է ներկայացնել Ն. Մյասկովսկու ստեղծագործական հիմնական ժանրերը,</p> <p>3) կարողանում է ներկայացնել Ն. Մյասկովսկու սիմֆոնիկ ստեղծագործությունների զուգակցման առանձնահատկությունները լիրիկո-հոգեբանական և էպիկական ուսական սիմֆոնիզմի հետ,</p>

		<p>4) կարողանում է ներկայացնել Ն. Մյասկովսկու ստեղծագործական հիմնական ժանրերը,</p> <p>5) կարողանում է ներկայացնել Պրոկոֆյևի կյանքը և ստեղծագործական ուղին,</p> <p>6) կարողանում է ներկայացնել Պրոկոֆյևի ստեղծագործական բազմատեսակ կապը առաջավոր ժամանակակից արվեստի հետ,</p> <p>7) կարողանում է ներկայացնել Պրոկոֆյևի ստեղծագործական հիմնական ժանրերը, երաժշտաթատերական ժանրերի նշանակությունը,</p> <p>8) կարողանում է ներկայացնել Պրոկոֆյևի հարմոնիայի, մելոդիկայի և գործիքավորման հիմնական առանձնահատկությունները,</p> <p>9) կարողանում է ներկայացնել Պրոկոֆյևի ստեղծագործական ազդեցությունը 20-րդ դարի երաժշտության վրա,</p> <p>10) կարողանում է ներկայացնել Ֆ. Ստրավինսկու կյանքը և ստեղծագործական ուղին,</p> <p>11) կարողանում է ներկայացնել Ֆ. Ստրավինսկու երեք հիմնական ստեղծագործական ժամանակաշրջանները և նրա ազդեցությունը 20-րդ դարի երաժշտության վրա,</p> <p>12) կարողանում է ներկայացնել Ֆ. Ստրավինսկու հիմնական ստեղծագործությունները:</p>
103.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել խորհրդային ժամանակաշրջանի կոմպոզիտորների ներկայացուցիչներից Դ. Շոստակովիչին և Գ. Սվիրիդովին
104.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) կարողանում է ներկայացնել Շոստակովիչի կյանքը և ստեղծագործական ուղին. ողբերգականը և կոմիկականը նրա արվեստում,</p> <p>2) կարողանում է ներկայացնել Շոստակովիչի ստեղծագործական արվեստի նշանակությունը 20-րդ դարում,</p> <p>3) կարողանում է ներկայացնել Գ. Սվիրիդովի կյանքը և ստեղծագործական ուղին,</p> <p>4) կարողանում է ներկայացնել Գ. Սվիրիդովի հիմնական ստեղծագործությունների շարքը, վոկալային ժանրի դերը:</p>
105.	Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել 20-րդ դարի ռուս կոմպոզիտորների դերն ու ազդեցությունը ժամանակակից

		երաժշտական արվեստում
106.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) կարողանում է ներկայացնել Ռ. Կ. Շչեդրինի կյանքը և ստեղծագործական ուղին, 2) կարողանում է ներկայացնել Շչեդրինին, որպես ռուսական ֆոլկլորի մշակող և վոկալ-գործիքային նոր տեսակի ստեղծող , 3) կարողանում է ներկայացնել Ա. Գ. Շնիտկեի կյանքը և ստեղծագործական ուղին, 4) կարողանում է ներկայացնել Շնիտկեի երաժշտությունը, որպես հին և ժամանակակից արվեստներ միասնություն, 5) կարողանում է ներկայացնել Ա. Գավրիլինի, Ա. Գուբայդուլինայի և Վ. Դենիսովի հիմնական ստեղծագործությունների շարքը:
107.	Ուսումնառության արդյունք 4	Ներկայացնել 20-րդ դարի եվրոպական երաժշտության նշանավոր երևույթները
108.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) կարողանում է ներկայացնել Գուստավ Մալերի ստեղծագործությունների առանձնահատկությունները. գրոտեսկային վերանայում, որպես նոր սիմֆոնիկ ուղղություն, 2) կարողանում է ներկայացնել Շտրաուսի ստեղծագործական ճյուղը և սիմֆոնիկ պոեմները, 3) կարողանում է ներկայացնել նոր-վիեննական դպրոցը. Առնոլդ Շենբերգ, Ալբան Բերգ, Անտոն Վեբերն, 4) կարողանում է ներկայացնել պոլիֆոնիայի ներկայացուցիչ Պաոլ Հինդեմիտին, մոդեռնիստական ուղղությունների ազդեցությունը Կառլ Օրֆիի և Բելա Բարտոկի ստեղծագործություններում, 5) կարողանում է ներկայացնել 20-րդ դարի ֆրանսիացի կոմպոզիտորների երաժշտական ստեղծագործությունների ինքնատիպությունը:
109.	Ուսումնառության արդյունք 5	Ներկայացնել 20-րդ դարի ամերիկյան երաժշտական մշակույթը
110.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) կարողանում է ներկայացնել ջազը, որպես 20-րդ դարի ամերիկյան երաժշտական մշակույթի ժանր, 2) կարողանում է ներկայացնել սևամորթների ժողովրդական մշակույթը Գերշվինի ստեղծագործություններում:
ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԵՐԱԺՇՏԱԿԱՆ ԱՏԵՂԾԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ»		

111.	Մոդուլի դասիչը	ԳԿԱ-5-14-009
112.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է ուսանողների մոտ զարգացնել երաժշտական ստեղծագործությունների վերլուծության կարողություն, ձևավորել գիտելիքներ ստեղծագործության առանձին բաղադրամասերի դերի նշանակությունը՝ բովանդակության մարմնավորման համար, կարողանան դիտարկել բոլոր արտահայտչամիջոցները փոխազդեցության մեջ
113.	Մոդուլի տևողությունը	68 ժամ
114.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ԳԿԱ-5-14-001 «Երաժշտական տեսություն», ԳԿԱ-5-14-002 «Սոլֆեջիո», ԳԿԱ-5-14-003 «Հարմոնիա առաջին մակարդակ», ԳԿԱ-5-14-004 «Հարմոնիա երկրորդ մակարդակ» ԳԿԱ-5-14-005 «Հարմոնիա երրորդ մակարդակ» ԳԿԱ-5-14-006 «Արտասահմանյան երաժշտական գրականություն» ԳԿԱ-5-14-007 «Հայ երաժշտական գրականություն» ԳԿԱ-5-14-008 «XX դդ դարի երաժշտական գրականություն» մոդուլները:
115.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
116.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել երաժշտական արտահայտչամիջոցները և ստեղծագործությունների ձևերը
117.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում մեղեդու արտահայտչականությունը, մեղեդու տեսակները, 2) ճիշտ է ներկայացնում մեղեդիական շարժման տեսակները և մեղեդու փոխազդեցությունը հարմոնիայի հետ, 3) ճիշտ է ներկայացնում երաժշտական ստեղծագործության կոմպոզիցիան և կառուցվածքը, 4) ճիշտ է ներկայացնում պարզ ձևերը, 5) ճիշտ է ներկայացնում բարդ ձևերը, 6) ճիշտ է ներկայացնում վարիացիաների տեսակները և օգտագործման ոլորտը, 7) ճիշտ է ներկայացնում ռոնդոյի հիմնական սկզբունքը, 8) ճիշտ է ներկայացնում ռեֆրենի և էպիզոդի կառուցվածքը, նրանց թեմատիկ և տոնայնական փոխհարաբերությունները,

		9) ճիշտ է ներկայացնում ռոնդոյի տեսակները:
118.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել վոկալ և վոկալ-գործիքային երաժշտության որոշ կառուցվածքային առանձնահատկությունները
119.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում քառյակային ձևը և կրկներգով երգը և մասսայական երգը, 2) ճիշտ է ներկայացնում սոնատային ձևը, 3) ճիշտ է ներկայացնում էքսպոզիցիան, գլխավոր և օժանդակ պարտիաները, նրանց կառուցվածքը և տեսակները, 4) ճիշտ է ներկայացնում մշակումը, ռեպրիզը և կոդան, 5) ճիշտ է ներկայացնում ռոնդո-սոնատի կառուցվածքը, տոնայնական հարաբերակցությունը, 6) ճիշտ է ներկայացնում ցիկլային ձևերը, սյուիտի սխեման և տեսակները, 7) ճիշտ է ներկայացնում սոնատային-սիմֆոնիկ ցիկլը:
120.	Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել ցիկլային վոկալ-սիմֆոնիկ ստեղծագործությունները և բարդ գործիքային և վոկալ-գործիքային ձևերը, օպերան
121.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում օրատորիան, նրա առանձնահատկությունները, 2) ճիշտ է ներկայացնում կանտատը, նրա առանձնահատկությունները, 3) ճիշտ է ներկայացնում սիմֆոնիկ պոեմ, կառուցվածքը և բնորոշ ծրագրայնությունը, 4) ճիշտ է ներկայացնում վոկալ-գործիքային և վոկալ-սիմֆոնիկ ժանրերը, նրանց կառուցվածքը, 5) ճիշտ է ներկայացնում օպերան, որպես սինթետիկ ժանր, օպերայի կառուցվածքը, 6) ճիշտ է ներկայացնում օպերայի տարբեր ժանրերը և ձևի կառուցման տեսակները:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԺՈՂՈՎՐԴԱԿԱՆ ՍՏԵՂԾԱԳՈՐԾՈՒԹՅՈՒՆ»		
122.	Մոդուլի դասիչը	ԳԿԱ – 5 -14-010
123.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է՝ սովորողը ձեռք բերի ժողովրդական երաժշտական ստեղծագործության վերաբերյալ որոշակի գիտելիքներ, ժողովրդական արվեստի լավագույն օրինակների վրա սովորել գնահատել նրա իմաստուն պարզությունը, գեղարվեստական կատարելությունը ու տեղը ազգային

		մշակույթում
124.	Մոդուլի տևողությունը	74 ժամ
125.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ԳԿԱ-5-14-001 «Երաժշտական տեսություն», ԳԿԱ-5-14-006 «Արտասահմանյան երաժշտական գրականություն» մոդուլները:
126.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
127.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել հայ ժողովրդական արվեստի զարգացման ուղին
128.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) կարողանում է ներկայացնել հայ երաժշտության ծագումը սկսած մ.թ.ա. երկրորդ դարից, 2) կարողանում է ներկայացնել տղամարդկանց աշխատանքային երգի ժանրերի, պարային մեղեդիների՝ <<քոչարիի>>, հայկական ֆոլկլորի կապը հեթանոսական ծեսերի հետ, 3) կարողանում է ներկայացնել ժողովրդական ֆոլկլորի ավանդական ժանրերի, գուսանական արվեստի ձևավորումը Մեծ Հայքի ստրկատիրական ժամանակ, 4) կարողանում է ներկայացնել հելլենիստական մշակույթի ազդեցությունը երաժշտության զարգացման վրա, 5) կարողանում է ներկայացնել հերոսական և մարտական էպոսի առաջացումը, 6) կարողանում է ներկայացնել վիպասանների և գուսանների արվեստի առաջացումը, 7) կարողանում է ներկայացնել անտիկ տիպի հայ հնագույն թատրոնի դերը երաժշտության զարգացման մեջ, 8) ճիշտ է ներկայացնում Տաղերի առաջացումը, երաժշտության տեսության և խազային նոտագրության ստեղծումը վաղ միջնադարում և այդ ժամանակահատվածում գոյություն ունեցող երաժշտական գործիքները, 9) ճիշտ է ներկայացնում <<Սասունցի Դավիթ>> հերոսական էպոսի նշանակությունը երգարվեստի զարգացման վրա, 10) ճիշտ է ներկայացնում Նարեկացու տաղերի դերը նոր դարաշրջանում,

		<p>11) ճիշտ է ներկայացնում Գուսան-աշուղական արվեստի զարգացումը՝ Սայաթ-Նովա, Զիվանի և քաղաքային ֆոլկլորի ստեղծումն ու զարգացումը,</p> <p>12) կարողանում է ներկայացնել Կոմիտասի գիտական գործունեությունը և նրա դերը հայ ժողովրդական երաժշտական ստեղծագործությունների դասակարգման մեջ:</p>
129.	Ուսումնառության արդյունք 2	<p>Որոշել ժողովրդական երգերի ժանրերը և ոճային առանձնահատկությունները, Անգիր երգել որոշ ժողովրդական երգեր</p>
130.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում գեղջկական երգերի ժանրերը՝ աշխատանքային հորովելները, կանանց աշխատանքային երգը,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում ծիսական երգերի ժանրերը՝ հարսանեկան երգեր, ողբեր, մահերգեր, տարբեր ծեսերի և տոնականությունների պար-երգեր,</p> <p>3) ճիշտ է ներկայացնում քնարական երգերի ժանրերը՝ սիրո երգեր, սոցիալ անապահովության վերաբերյալ երգեր,</p> <p>4) ճիշտ է ներկայացնում օրորները, նանիկները,</p> <p>5) ճիշտ է ներկայացնում կատակային և երգիծական երգերը,</p> <p>6) ճիշտ է ներկայացնում պանդխտության երգերը, անտունիները,</p> <p>7) ճիշտ է ներկայացնում վիպերգերը, էպիկական երգերը,</p> <p>8) կարողանում է ներկայացնել ժողովրդական երգերի առանձնահատկությունները՝ նրանց բանավոր բնույթը, բազմատարբերականությունը, բառի և ժեստի ամբողջականությունը, կենցաղային պատկանելությունը,</p> <p>9) Երգում է անգիր 3-5-ական երգ ամեն ժանրից:</p>
131.	Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել գեղջկական երգի հիմքում ընկած լադերը և նրանց հնչյունաշարերի կառուցվածքը
132.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում գեղջկական երգի լադերը՝ փռուզիական, լիդիական, իոնական, միքսոլիդիական և այլն ,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում հնչյունաշարերի կառուցվածքը, յուրահատկությունը:</p>

133.	Ուսումնառության արդյունք 4	Ներկայացնել՝ Ի. Լիմոնջյանի նոտագրության համակարգը և Կոմիտասին՝ իբրև ազգագրագետի և գիտնականի
134.	Կատարման չափանիշներ	1) կարողանում է ներկայացնել տասնիններորդ դարում ստեղծած Լիմոնջյանի համակարգը, որով գրառվել էր միաձայն երգեցողությունը, 2) կարողանում է ներկայացնել Կոմիտասի գործունեությունը, նրա դերը հարևան երաժշտական ստեղծագործությունների դասակարգման մեջ:
135.	Ուսումնառության արդյունք 5	Ներկայացնել քաղաքային երգերը և գործիքային երաժշտությունը
136.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում՝ երգ-ռոմանսները, կատակային, խրախճանքի, հայրենասիրական երգերը, 2) ճիշտ է ներկայացնում նրանց ինտոնացիոն բազմազանությունը և կապը այլ ազգերի երաժշտության հետ:
137.	Ուսումնառության արդյունք 6	Ներկայացնել գուսան-աշուղական արվեստը և արհեստավարժ (պրոֆեսիոնալ) արվեստի կայացումը: Ներկայացնել հայ ժողովրդական երաժշտության դերը հայ կոմպոզիտորների ստեղծագործություններում
138.	Կատարման չափանիշներ	1) կարողանում է ներկայացնել աշուղական դպրոցը՝ Սայաթ-Նովա, Աշուղ Ջիվանի, աշուղներ՝ Շերամ, Աշոտ, Շահենի ստեղծած երգերի թեմատիկան և ոճը, նմանությունը և տարբերությունը ժողովրդական երգերի հետ, 2) ճիշտ է ներկայացնում ժողովրդական երգերի օրինակները հայ կոմպոզիտորների ստեղծագործություններում (Խաչատրյան, Բաբաջանյան, Հարությունյան և այլն):
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՀՈԳԵԲԱՆՈՒԹՅՈՒՆ»		
139.	Մոդուլի դասիչը	ԳԿԱ – 5 -14-011
140.	Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է սովորողին տալ գիտելիքներ հոգեկանի զարգացման ընդհանուր օրինաչափությունների, գործընթացների, որակների և վիճակների մասին, ինչպես նաև ձևավորել դպրոցական տարիքի երեխաների հոգեկան ձևավորման և զարգացման գործընթացը ճիշտ ուղղորդելու կարողություններ

141.	Մոդուլի տևողությունը	36 ժամ
142.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
143.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
144.	Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ հոգեբանության դերն ու նշանակությունը, նրա ուսումնասիրման մեթոդները, սկզբունքները, ֆունկցիաները և բնագավառները
145.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է բացատրում հոգեբանությունը, որպես գիտություն, նրա զարգացման հիմնական փուլերը, 2) ճիշտ է բացատրում հոգեբանության ուսումնասիրության մեթոդները՝ անձի հոգեկան կառուցվածքի ուսումնասիրության ժամանակ, 3) ճիշտ է ներկայացնում հոգեբանության սկզբունքները, ֆունկցիաները և հոգեկանի ռեֆլեկտոր բնույթը, 4) ճիշտ է բացատրում հոգեբանության բնագավառները և միջառարկայական կապերը:
146.	Ուսումնառության արդյունք 2	Անձը և նրա գործունեությունը
147.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է բացատրում անձ, անհատ, անհատականություն և մարդ հասկացությունները, 2) ճիշտ է ներկայացնում անձի գործունեությունը և նրա գործունեության տեսակները տարբեր տարիքային փուլերում, 3) ճիշտ է ներկայացնում անձի վարքը, նրա ինքնակառավարման հնարավորությունները:
148.	Ուսումնառության արդյունք 3	Իմանալ անձի ճանաչողական գործընթացները
149.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում անձի ուշադրությունը, նրա տեսակները, հիմնական որակները, դպրոցականի ուշադրությունը, որպես ճանաչողակալիմացական գործընթաց, 2) ճիշտ է ներկայացնում զգայությունը, նրա առանձնահատկություններ, տեսակները դպրոցականի զգայությունները, 3) ճիշտ է ներկայացնում ընկալումները, նրա տեսակները, առանձնահատկությունները և նրանց

		<p>իմացական դերը,</p> <p>4) ճիշտ է ներկայացնում հիշողությունը, նրա տեսակները, հիմնական գործընթացները</p> <p>5) ճիշտ է ներկայացնում երևակայությունը, նրա տեսակները, դպրոցականի տարիքի երեխաների երևակայական զարգացումը,</p> <p>6) ճիշտ է բացատրում մտածողությունը, նրա հիմնական գործընթացները:</p>
150.	Ուսումնառության արդյունք 4	Անձի գործունեության հուզականային ոլորտ
151.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է բացատրում հույզերը և զգացմունքները, նրանց տեսակները,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում կամքը, կամային ոլորտի դրսևորումները և հիմնական ֆունկցիաները,</p> <p>3) ճիշտ է ներկայացնում սթրեսը, աֆեկտը, կիրքը և դրանց հնարավոր հոգեբանական խաթարումների նախադրյալները:</p>
152.	Ուսումնառության արդյունք 5	Իմանալ անձի որակները և անհատական առանձնահատկությունները
153.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում հոգեկան որակներից խառնվածքը, դրա հոգեբանական բնութագիրը և նյարդային համակարգին համապատասխան տիպերը,</p> <p>2) ճիշտ է բացատրում բնավորությունը, նրա դրսևորումները, գծերը,</p> <p>3) ճիշտ է բացատրում ընդունակությունը, դրանց դրսևորման պայմանները և տեսակները,</p> <p>4) ճիշտ է ներկայացնում դիրքորոշումների կառուցվածքը, ֆունկցիաները և տեսակները:</p>
154.	Ուսումնառության արդյունք 6	Իմանալ մանկավարժական հոգեբանության կապը տարիքային հոգեբանության հետ
155.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է բացատրում տարիքային և մանկավարժական հոգեբանությունը, դրա մեթոդներն ու սկզբունքները,</p> <p>2) ճիշտ է բացատրում տարիքային տարբեր փուլերում գտնվող երեխաների զարգացման հոգեբանական առանձնահատկությունները:</p>
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ»		
156.	Մոդուլի դասիչը	ԳԿԱ – 5 -14-012
157.	Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է՝ սովորողին տալ գիտելիքներ մանկավարժության առարկայի, խնդիրների,

		հիմնական գործառույթներ և հասկացությունների, ինչպես նաև մանկավարժական գիտության և պրակտիկայի փոխադարձ կապի մասին
158.	Մոդուլի տևողությունը	38 ժամ
159.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
160.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
161.	Ուսումնառության արդյունք 1	Իմանալ մանկավարժություն առարկան, խնդիրները ու մեթոդները
162.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում մանկավարժության առարկան, երաժշտական մանկավարժությունը, 2) ճիշտ է ներկայացնում մանկավարժություն խնդիրները, 3) ճիշտ է թվարկում և մեկնաբանում մանկավարժության մեթոդները:
163.	Ուսումնառության արդյունք 2	Իմանալ անձի զարգացումը, դաստիարակությունը և ձևավորումը
164.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում աճող սերնդի դաստիարակության նպատակը, 2) ճիշտ է ներկայացնում երաժշտական դաստիարակության և կրթության համակարգը, 3) ճիշտ է ներկայացնում անձի բազմակողմանի ներդաշնակ զարգացումը:
165.	Ուսումնառության արդյունք 3	Իմանալ ուսուցման գործընթացի հիմնական սկզբունքները
166.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում ընդհանուր միջնակարգ կրթությունը, ուսուցման ընթացքի կառուցվածքը, 2) ճիշտ է ներկայացնում տարրական երաժշտական կրթությունը, 3) ճիշտ է թվարկում երաժշտական դպրոցներում ուսուցման կազմակերպման ձևերը, մեթոդները:
167.	Ուսումնառության արդյունք 4	Իմանալ ուսուցման օրինաչափությունները
168.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ներկայացնում ուսուցչի մանկավարժական ընդունակությունները, կարողությունները և հմտությունները, 2) ճիշտ է ներկայացնում ուսուցչի անձի մասնագիտական որակները, 3) ճիշտ է ներկայացնում մանկավարժական տակտիկան և մանկավարժական էթիկայի հոգեբանական հիմունքները:

169.	Ուսումնառության արդյունք 5	Իմանալ ուսուցման ընթացքում երեխայի անձնավորության զարգացումը և դաստիարակությունը
170.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում երեխայի դպրոցական կյանքի սկզբնական շրջանի առանձնահատկությունները,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում երեխաների տարիքային բազմակողմանի զարգացումը,</p> <p>3) ուսուցման ընթացքում երեխայի անձնավորության զարգացումը և դաստիարակությունը,</p> <p>4) ճիշտ է ներկայացնում համատեղ աշխատանք երաժշտական, հանրակրթական դպրոցներում և ընտանիքում:</p>

Միջին մասնագիտական կրթության 2-90.01.01 «Գործիքային կատարողական արվեստ (ըստ գործիքների տեսակների)» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի ընդհանուր մասնագիտական կարողությունների մոդուլներ

2-90.01.01.01-4 «Դաշնամուր» մասնագիտացման համար		
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԴԱՇՆԱՄՈՒՐԻ ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈԴԻԿԱ ԵՎ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՊՐԱԿՏԻԿԱ»		
171.	Մոդուլի դասիչը	ԳԿԱ – 5 -14-013.1
172.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է սովորողի մոտ ձևավորել <<դաշնամուր>> դասավանդելու հմտություններ և կարողություններ, ինչպես նաև հաղորդել տեսական և գործնական գիտելիքներ երաժշտությունից, ներկայացնել ուսուցման նպատակները, բովանդակությունը, արդյունավետ մեթոդներն ու սկզբունքները, ուսուցման տեխնիկական միջոցների կիրառման հնարավորությունները
173.	Մոդուլի տևողությունը	210 ժամ
174.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ԳԿԱ-5-14-002 «Սոլֆեջիո», ԳԿԱ-5-14-006 «Արտասահմանյան երաժշտական գրականություն», ԳԿԱ-5-14-016.1 «Մասնագիտություն և կատարողական պրակտիկա առաջին աստիճան» մոդուլները:
175.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
176.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել ժամանակակից երաժշտության մանկավարժության հիմնական միտումները,

		երաժշտական ընդունակությունների բացահայտման մեթոդները, սկզբնական շրջանի ստեղծագործական ունակությունների զարգացման մեթոդները:
177.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքը աշակերտի հետ՝ նրա լսողական, ռիթմիկ պատկերացումների և ստեղծագործական ունակությունների վերհանման ձևերը, մեթոդները,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում աշակերտի մոտ կամքի և կարգապահության ձևավորման խնդիրները,</p> <p>3) ճիշտ է ներկայացնում աշակերտի մոտ գործնական ունակությունների զարգացմանն ուղղված միջոցները՝ ընթերցում թերթից, մեղեդիների փոխադրում, համույթային նվագ և այլն,</p> <p>4) ճիշտ է ներկայացնում առաջին պարապմունքների բովանդակությունը՝ ծանոթ երգերի կատարում, նոր երգերի հիշում և փոխադրում գործիքի վրա, աշակերտի մոտ ներքին լսողության զարգացման ձևերը,</p> <p>5) ճիշտ է ներկայացնում դաշնամուրի հնարավորությունները,</p> <p>6) ճիշտ է ներկայացնում աշակերտի նստելու դիրքը գործիքի առջև, ձեռքերի դիրքը գործիքի վրա, մատնադրության սկզբնական օրենքները ,</p> <p>7) ճիշտ է ներկայացնում առաջին քայլերը գործիքի վրա. փոքրիկ մոտիվների կատարում non legato, legato, ձեռքի փոխադրում, ակորդներ, մատնադրություն, նոտագրության հիմքեր, չափառիթմի ընկալում և գրառում,</p> <p>8) ճիշտ է ներկայացնում աշակերտի իմպրովիզացիոն և ստեղծագործության առաջին փորձերի կատարմանն ուղղված աշխատանքը:</p>
178.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել դաշնամուրային նվագի ուսուցման մեթոդները.
179.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում աշակերտի լսողությունը ակտիվացնելու լրացուցիչ մեթոդները. բանավոր բացատրումներ, շարժողական ձևերի ցուցադրում,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում ազդեցման ուղիղ և թելադրող ձևերը,</p> <p>3) ճիշտ է ներկայացնում մանկավարժի <<ցուցադրման>> դերը:</p>
180.	Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել երաժշտական դպրոցների, ստուդիաների ցածր դասարանների ուսուցման

		բովանդակությունը և երաժշտական ընդունակությունների զարգացման հետագա ընթացքը
181.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքը ֆրագավորման վրա, 2) ճիշտ է ներկայացնում լիզաների տարբեր նշանակությունները, 3) ճիշտ է ներկայացնում մեղեդու զուգակցումը տարբեր նվագակցություններով, մեղեդու և նվագակցության միջև հակադրանքի /կոնտրաստ/ ստեղծումը, 4) ճիշտ է ներկայացնում ոտնակի ֆունկցիաները, օգտվելու տեխնիկան և լսողական հսկման դերը, 5) ճիշտ է ներկայացնում երկու ձայների կապակցման և հակադրման բացահայտումը, 6) ճիշտ է ներկայացնում եռմասանի և սոնատային ձևով գրված ստեղծագործությունները, 7) ճիշտ է ներկայացնում վարիացիոն ձևով գրված ստեղծագործությունները, 8) կատարում է ստեղծագործությունների տարրական վերլուծություն, 9) բացատրում է կատարողական տեխնիկայի հասկացողությունը և 10) էտյուդների վրա աշխատանքի մեթոդները, 11) ճիշտ է ներկայացնում աշակերտի երաժշտական տվյալների բացահայտման մեթոդները ցածր դասարաններում, նրա ընդունակությունների զարգացման հնարավորությունները, հոգեբանական վիճակը ելույթի ժամանակ, կամքի դաստիարակվածը, 12) ճիշտ է ներկայացնում հետագա աշխատանքը աշակերտի երևակայության լսողության տարբեր ձևերի բացարձակ, հարաբերական, տեսողական հիշողության, ռիթմի զարգացման գործընթացում և այլն:
182.	Ուսումնառության արդյունք 4	Ներկայացնել աշխատանք երաժշտական ստեղծագործության վրա բարձր դասարաններում, նվագացանկի նորոգում:
183.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է ներկայացնում կերպարային աշխարհի ներթափանցումը ստեղծագործության մեջ, 2) ճիշտ է ներկայացնում աշակերտի նվագացանկը. Բախի ստեղծագործությունների դերը պոլիֆոնիկ մտածողության և տեխնիկայի զարգացման հարցում,

		<p>3) ճիշտ է ներկայացնում խոշոր ծավալի, պարզ դասական սոնատների, հեշտ կոնցերտների և տարբեր ոճի վարիացիաների նվագացանկ,</p> <p>4) ճիշտ է ներկայացնում ընթացիկ, հեռանկարային, անհատական պլանի կազմումը, մանկավարժական ծրագրերի նորոգումը. դասական և ժամանակակից կոմպոզիտորների ստեղծագործությունների օգտագործումը:</p>
184.	Ուսումնառության արդյունք 5	<p>Ներկայացնել դաշնամուրային արվեստը մինչև հեղափոխական Ռուսաստանում:</p> <p>Ներկայացնել երաժշտական կրթության և դաշնամուրային արվեստի զարգացումը Հայաստանում:</p> <p>Ներկայացնել դաշնամուրային արվեստը արտասահմանյան երկրներում</p>
185.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում կլավիրային շրջանի մանկավարժական փորձը և այդ շրջանի կարևորագույն աշխատությունները, ռոմանտիկ կոմպոզիտորների՝ Լիստի, Շոպենի մանկավարժության սկզբունքները,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում տասնիններորդ դարի սկզբի և վերջի մանկավարժության սկզբունքները (Հոֆմանի, Բուզոնիի, Դեպպեի, Բրեյթհաուֆի),</p> <p>3) ճիշտ է ներկայացնում Ռուբինշտեյն եղբայրների, Սաֆոնովի համերգային և մանկավարժական գործունեությունը, Պետերբուրգի և Մոսկվայի կոնսերվատորիաների հիմնադրումը,</p> <p>4) ճիշտ է ներկայացնում ռուսական և սովետական դպրոցները,</p> <p>5) ճիշտ է ներկայացնում հայկական դպրոցի հիմնադրումը, կապը և ժառանգությունը ռուսական դպրոցների հետ,</p> <p>6) ճիշտ է ներկայացնում միջազգային մրցույթների օրինակները, մասսայական կրթությունը ճապոնիայում, Հունգարիայում, Կ.Օրֆի ինստիտուտի գործունեությունը, համակարգի օգտագործումը այլ երկրներում:</p>
186.	Ուսումնառության արդյունք 6	Ներկայացնել սկսնակ մանկավարժի որակավորման բարձրացման ուղիները և մեթոդները
187.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է պատկերացնում համակարգված աշխատանքը դաշնամուրի առջև իբրև մանկավարժ,

	<p>2) ճիշտ է ներկայացնում գրականության մեթոդները և կիրառումը մանկավարժի որակավորման բարձրացման գործընթացում,</p> <p>3) ճիշտ է ներկայացնում վարքի բարոյագիտության դերը կոլեկտիվում, փորձի փոխանակումը, կոլեգաների դասերի ունկնդրումը աշխատանքային որակի բարելավման գործընթացում:</p>
--	---

Միջին մասնագիտական կրթության 2-90.01.01 «Գործիքային կատարողական արվեստ (ըստ գործիքների տեսակների)» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի ընդհանուր մասնագիտական կարողությունների մոդուլներ

2-90.01.01.01-4 «Լարային գործիքներ» մասնագիտացման համար		
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԼԱՐԱՅԻՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐԻ ԴԱՍԱՎԱՆԴՄԱՆ ՄԵԹՈՂԻԿԱ ԵՎ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ՊՐԱԿՏԻԿԱ»		
188.	Մոդուլի դասիչը	ԳԿԱ – 5 -14-013.2
189.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է՝ սովորողի մոտ ձևավորել լարային գործիքների (ջութակ, ալտ, թավջութակ) դասավանդման, երաժշտական տեսական և գործնական գիտելիքների հաղորդման կարողություններ, կարողանալ ներկայացնել ուսուցման նպատակները, բովանդակությունը, մեթոդներն ու սկզբունքները, ուսուցման տեխնիկական միջոցները և հնարավորությունները
190.	Մոդուլի տևողությունը	210 ժամ
191.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ԳԿԱ-5-14-002 «Սոլֆեջիո», ԳԿԱ-5-14-006 «Արտասահմանյան երաժշտական գրականություն», ԳԿԱ-5-14-016.2 «Մասնագիտություն և կատարողական պրակտիկա առաջին աստիճան» մոդուլները:
192.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
193.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել ժամանակակից երաժշտության մանկավարժության հիմնական միտումները, երաժշտական ընդունակությունների բացահայտման մեթոդները, սկզբնական շրջանի ստեղծագործական ունակությունների զարգացման մեթոդները
194.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է բացահայտում երեխայի մոտ երաժշտական ընդունակությունները՝ լսողությունը, ռիթմի

		<p>զգացողությունը, հիշողությունը,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում լսողական, ռիթմիկ պատկերացումների, ստեղծագործական ունակությունների զարգացման մեթոդները աշակերտի հետ՝ երաժշտական խաղերը, վիկտորինաները, երգերի կոլեկտիվ կատարումները, երաժշտության տակ ռիթմիկ շարժումների կատարումը, երգերի ռիթմիկ ծափերը, տրված մեղեդու շարունակությունը և այլն,</p> <p>3) ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքը աշակերտի հետ՝ կամք և կարգապահության ձևավորելիս,</p> <p>4) ճիշտ է ներկայացնում աշակերտի մոտ ներքին լսողության ունակությունների զարգացմանն ուղղված գործնական աշխատանքը՝ մեղեդիների փոխադրում, համույթային նվագ և այլն,</p> <p>5) ճիշտ է ներկայացնում առաջին պարապմունքների դասավանդման մեթոդները. ծանոթ երգերի կատարում, նոր երգերի հիշում և փոխադրում գործիքի վրա, դասարանում լսվող մեղեդիների վերնագրում, թեմաների նմանեցումը բնության տեսարաններին և այլն,</p> <p>6) ճիշտ է ներկայացնում աշակերտին գործիքի հնարավորությունները, չափը, կառուցվածքը, հնչողությունը, գործիքի ստեղծման պատմությունը և այլն: Ճիշտ է ներկայացնում ձեռքերի դրվածքը,</p> <p>7) ճիշտ է ներկայացնում շարժման հիմնական տեսակները, մատների տեխնիկան՝ ընկնող, սահող խրոմատիկ, մատների փոխանցումը լարից լար, մատների տարբեր աստիճանի սեղմումը լարերի վրա և այլն,</p> <p>8) ճիշտ է ներկայացնում առաջին քայլերը գործիքի վրա, փոքրիկ մոտիվների կատարումը, նոտագրության հիմքերը, չափառիթմի ընկալումը և գրառումը,</p> <p>9) ճիշտ է ներկայացնում աշակերտի իմպրովիզացիոն և ստեղծագործական առաջին փորձերի կատարմանն ուղղված աշխատանքը. Նվագը լսողությամբ և նոտագրումը, նկարների և պատկերների համապատասխան պիեսների ընտրությունը, տրված մեղեդու շարունակությունը և այլն:</p>
195.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել գործիքի վրա նվագելու ուսուցման մեթոդները

196.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում աշակերտի լսողությունը ակտիվացնելու լրացուցիչ մեթոդները. բանավոր բացատրումները, շարժողական, լսողական, լսողական- շարժողական ձևերի ցուցադրումը, ճիշտ է ներկայացնում ազդեցման ուղիղ և թելադրող ձևերը,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում մանկավարժի <<ցուցադրման>> անհշաժեշտության դերը:</p>
197.	Ուսումնառության արդյունք 3	<p>Ներկայացնել երաժշտական դպրոցների, ստուդիաների ցածր դասարանների ուսուցման բովանդակությունը</p> <p>Ներկայացնել երաժշտական ընդունակությունների զարգացման հետագա ընթացքը</p>
198.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում աշխատանքը ֆրազավորման, ցեզուրաների, կուլմինացիոն կետերի, մեղեդու զարգացման, ճիշտ ինտոնացիայի վրա, հիմնական հնչյունների դերը մաքուր ինտոնացիայի մեջ, լադոտոնայնական պատկերացումները, կիսատոների ինտոնացիան, առանձին հնչյունների ստուգումը ազատ լարերի հետ, գործիքի ճշգրիտ լարման ստուգումը և այլն,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում ձայնի կարևորությունը, որպես արտահայտչամիջոց՝ կապված աղեղի շարժման հետ, ակտիվ և սահուն ձայնի սկիզբը (ատակա), աղեղի փոփոխումը լարից լար և այլն,</p> <p>3) ճիշտ է ներկայացնում շտրիխների (մանրագծեր) դերը՝ դետաշե, լեգատո, մարտլե, Վիոտտիի շտրիխ, ստակկատո, սպիկկատո, ռիկոշետ և այլն, որպես կարևոր արտահայտչամիջոց ջութակի արվեստում,</p> <p>4) ճիշտ է ներկայացնում դինամիկայի և տեմբրի (հնչերանգ) դերը ստեղծագործության գեղարվեստական կերպարի բացահայտման մեջ,</p> <p>5) ճիշտ է ներկայացնում վիբրատոյի դերը, որպես յուրօրինակ գեղարվեստական արտահայտչամիջոց,</p> <p>6) ճիշտ է ներկայացնում լիզաների տարբեր նշանակությունը,</p> <p>7) ճիշտ է ներկայացնում մեղեդու և նվագակցության միջև ընկած հակադրությունը,</p> <p>8) ճիշտ է ենթարկում տարրական վերլուծության սոնատային, վարիացիոն, ռոնդո և այլ ձևերով</p>

		<p>գրված ստեղծագործությունները,</p> <p>9) կարողանում է բացատրել էտյուդների, վարժությունների աշխատանքի խնդիրները՝ սահունության զգացումը, մատների վազքը, պասսաժային տեխնիկան և այլն, գամմաները՝ զույգ նոտաներով, միանշանակ ապլիկատուրայով և այլն,</p> <p>10) ճիշտ է ներկայացնում երեխայի հոգեբանական վիճակը ելույթի ժամանակ,</p> <p>11) կարողանում է ցուցաբերել անհատական մոտեցում դասավանդման ընթացքում,</p> <p>12) ճիշտ է ներկայացնում հետագա աշխատանքը աշակերտի երևակայության, լսողության տարբեր ձևերի (բացարձակ, հարաբերական), հիշողության (շարժողական, տեսողական, զգացմունքային), ռիթմի զարգացման գործընթացում և այլն:</p>
199.	Ուսումնառության արդյունք 4	Ներկայացնել նոտային թերթից ընթերցման դերը աշակերտի ներքին լսողության զարգացման գործընթացում
200.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է բացատրում նոտային թերթից ընթերցման դերը ներքին լսողության զարգացման գործընթացում,</p> <p>2) կարողանում է բացահայտել նոտային տեքստի բնութագրող հատկանիշները. բանալու նշանները, չափը, ռիթմը, տեմպը, ֆակտուրան և այլն,</p> <p>3) կիշտ է մեկնաբանում ստեղծագործության ոճը, բնույթը և այլն:</p>
201.	Ուսումնառության արդյունք 5	Ներկայացնել աշխատանքը երաժշտական ստեղծագործությունների վրա բարձր դասարաններում, դասի անցկացման ընթացքը, նվագացանկի նորոգումը
202.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում կերպարային աշխարհի ներթափանցման ազդեցությունն ու դերը ստեղծագործության մեջ,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում աշակերտի նվագացանկը՝ Բախի ստեղծագործությունների դերը պոլիֆոնիկ մտածողության և տեխնիկայի զարգացման հարցում,</p> <p>3) ճիշտ է ներկայացնում խոշոր ծավալի, պարզ սոնատների, հեշտ կոնցերտների և վարիացիաների նվագացանկը, նրանց ձևը և ոճը,</p>

		<p>4) ճիշտ է ներկայացնում տարբեր բնույթի մանր և խոշոր ծավալով գրված պիեսների գեղարվեստական կերպարայնության ներթափանցումը և նշանակությունը և կոմպոզիտորի օգտագործած արտահայտչամիջոցներ,</p> <p>5) ճիշտ է բացատրում մանկավարժի դերը դասընթացի կազմակերպման մեջ՝ կատարում է հանձնարարության ստուգում, կատարում է ուղղումներ տրված հանձնարարության վերաբերյալ, խորհուրդներ է տալիս հետագա աշխատանքը ինքնուրույն կատարելու համար,</p> <p>6) ճիշտ է ներկայացնում ընթացիկ, հեռանկարային, անհատական պլանի կազմումը, մանկավարժական ծրագրերի նորոգումը, դասական և ժամանակակից կոմպոզիտորների ստեղծագործությունների օգտագործումը:</p>
203.	Ուսումնառության արդյունք 6	Ներկայացնել սկսնակ մանկավարժի որակավորման բարձրացման ուղիները և մեթոդները: Ներկայացնել հին դպրոցների պատմական նշանակությունը նոր դպրոցների ստեղծման և զարգացման գործընթացում
204.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է պատկերացնում սիստեմատիկ աշխատանքը գործիքին նվագելով իբրև մանկավարժ և գրականության մեթոդների ուսումնասիրումը և կիրառումը մանկավարժի որակավորումը բարձրացնելու գործընթացում,</p> <p>2) ճիշտ է հասկանում վարքի, բարոյագիտության դերը կոլեկտիվում, փորձի փոխանակումը, կոլեգաների դասերի ունկնդրումը աշխատանքային որակի բարելավման գործում,</p> <p>3) ճիշտ է ներկայացնում հին լարային դպրոցների պատմական դերը և նշանակությունը նոր դպրոցների զարգացման հարցում, թվարկում և օրինակներ բերում նրանց ձեռնարկներից:</p>
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴԱՇՆԱՄՈՒՐ»		
205.	Մոդուլի դասիչը	ԳԿԱ – 5 -14-014
206.	Մոդուլի նպատակը	Մոդուլի նպատակն է՝ սովորողը ձեռք բերի գործիքի վրա նվագելու ունակություն այն ծավալով, որն անհրաժեշտ է նվագախմբի, համույթի երաժիշտ-կատարող և դասատու ապագա մասնագետին
207.	Մոդուլի տևողությունը	146 ժամ

208.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ԳԿԱ-5-14-002 «Սոլֆեջիո», ԳԿԱ-5-14-006 «Արտասահմանյան երաժշտական գրականություն» ԳԿԱ-5-14-016.2 «Մասնագիտություն և կատարողական պրակտիկա առաջին աստիճան», մոդուլները:
209.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
210.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել տեխնիկական ծրագիր և մենածրագիր
211.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է կատարում պոլիֆոնիկ ստեղծագործությունը՝ պահպանելով միաժամանակ հնչող ձայների ինքնուրույնությունը, 2) ճիշտ է կատարում մաժոր և մինոր գամմաները՝ ուղիղ շարժմամբ, 2-3 օկտավաների սահմանում, մաժոր և մինոր եռահնչյունների եռաձայն ակորդներ՝ շրջվածքային, յուրաքանչյուր ձեռքով առանձին, 3) ճիշտ է կատարում եռահնչյունների արպեջիոները 2-3 օկտավաների սահմաններում, 4) ճիշտ է կատարում սոնատինաներ, թեթև ռոնդո, վարիացիոն ձևերով գրված ստեղծագործությունները, 5) ճիշտ է կատարում տարբեր բնույթի պիեսներ, ճիշտ մատնադրման միջոցով , 6) ճիշտ է կատարում տարբեր տեսակի տեխնիկական ստեղծագործություններ՝ էտյուդներ:
212.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել տեխնիկական ծրագիր 4 օկտավայի սահմանում
213.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է կատարում մաժոր և մինոր գամմաները՝ ուղիղ շարժմամբ, 4 օկտավայի սահմանում, մաժոր և մինոր եռահնչյունների և շրջվածքների եռաձայն ակորդներն երկու ձեռքով միասին, 2) ճիշտ է կատարում եռահնչյունների երկար արպեջիոները շրջվածքներով՝ 4 օկտավայի սահմաններում, 3) ճիշտ է կատարում սոնատային, ռոնդո, վարիացիոն ձևերով գրված ստեղծագործությունը՝ ցույց տալով խոշոր կառուցվածքներով մտածելու ունակություն, 4) ճիշտ է կատարում տարբեր բնույթի պիեսներ, բացահայտելով երաժշտական կերպարը,

		<p>շտրիխերի ճիշտ կատարման,</p> <p>5) ճիշտ է կատարում տաբեր տեսակի տեխնիկական ստեղծագործություններ՝ 2-3 տարբեր էտյուդներ, ցուցադրելով ձեռք բերված վարժ հնարավորությունները:</p>
214.	Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել տեխնիկական ծրագիր՝ արագացված տեմպում
215.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է կատարում մաժոր և մինոր գամմաները ավելի արագ տեմպում՝ ուղիղ շարժմամբ խրոմատիկ գամմաներ 4 օկտավայի սահմանում,</p> <p>2) ճիշտ է կատարում մաժոր և մինոր եռահնչյունների և շրջվածքների եռաձայն ակորդներն երկու ձեռքով միասին՝ ավելի արագ տեմպում,</p> <p>3) ճիշտ է կատարում D₇ ակորդի և փոքրացված 7 ակորդների երկար արպեջիոները ,</p> <p>4) ճիշտ է կատարում սոնատային, ռոնդո, վարիացիոն ձևերով գրված ստեղծագործությունը՝ ցույց տալով խոշոր կառուցվածքներով մտածելու ունակություն, հակադիր կերպարների տրամաբանական համադրում, ֆակտուրայի փոփոխման դեպքում տեքստում ազատ կողմնորոշվելու ունակություն,</p> <p>5) ճիշտ է կատարում տարբեր բնույթի պիեսներ, բացահայտելով երաժշտական կերպարը, շտրիխերի ճիշտ կատարման, ճիշտ հնչյունաարտաբերման, մատնադրման օպտիմալ օգտագործման միջոցով և այլն,</p> <p>6) ճիշտ է կատարում տաբեր տեսակի տեխնիկական ստեղծագործություններ՝ 2-3 տարբեր էտյուդներ, ցուցադրելով ձեռք բերված վարժ հնարավորությունները:</p>
216.	Ուսումնառության արդյունք 4	Նվագակցել և թերթից ընթերցել տարբեր բնույթի ստեղծագործություններ
217.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է կատարում մենակատարի հետ տարբեր բնույթի ստեղծագործություններ, ցուցադրելով ձեռք բերված բազմաբնույթ ունակությունները,</p> <p>2) ճիշտ է թերթից ընթերցում ոչ բարդ, մատչելի և հետաքրքիր ստեղծագործություններ, մենակատարի հետ, ցուցադրելով համույթային ունակություն,</p>
218.	Ուսումնառության արդյունք 5	Ներկայացնել համույթային՝ սիմֆոնիկ, կամերային երաժշտության ստեղծագործություն՝

		փոխադրված դաշնամուրի համար
219.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է կատարում դաշնամուրային փոխադրումով գրված նվագաբաժինը, միաժամանակ ցուցադրում է համատեղ կատարվող ստեղծագործության մի մաս լսելու և մեկնաբանելու ունակությունը՝ սիմֆոնիկ, կամերային երաժշտության ստեղծագործության մեջ,</p> <p>2) ճիշտ է վերարտադրում դաշնամուրի համար փոխադրված սիմֆոնիկ և կամերային երաժշտության դաշնամուրի հնչերանգային հնչողությունը նվագախմբին,</p> <p>3) ճիշտ է օգտագործում մատնադրումը, դինամիկ նշանները, շտրիխերը, ռիթմիկ պատկերը, ֆրազավորումը, իմաստաբանական կոլմինացիաները և այլն՝ ստեղծագործության կատարման ընթացքում:</p>

Միջին մասնագիտական կրթության 2-90.01.01 «Գործիքային կատարողական արվեստ (ըստ գործիքների տեսակների)» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի հատուկ մասնագիտական կարողությունների մոդուլներ

2-90.01.01.01-4 «Դաշնամուր» և 2-90.01.01.01-4 «Լարային գործիքներ» մասնագիտացումների համար		
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԿԱՄԵՐԱՅԻՆ ՀԱՄՈՒՅԹ»		
220.	Մոդուլի դասիչը	ԳԿԱ – 5 -14-015
221.	Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է ուսանողի մոտ կատարելագործել մասնագիտական գործունեությունը կամերային համույթի բնագավառում՝ ձեռք բերել համատեղ կատարման ունակություններ, ձևավորել գեղարվեստական ճաշակ, ձևի, ոճի և բովանդակության ընկալում, զարգացնել թերթից կարդալու հմտություն
222.	Մոդուլի տևողությունը	80 ժամ
223.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ անհրաժեշտ է ուսումնասիրել <<դաշնամուր>>

		մասնագիտացման համար ԳԿԱ-5-14-016.1 «Մասնագիտություն և կատարողական պրակտիկա առաջին աստիճան», ԳԿԱ-5-14-021 «Կոնցերտամյուսերական դասարան» մոդուլները և <<լարային գործիքներ >> մասնագիտացման համար ԳԿԱ-5-14-022 «Կամերային նվագախումբ», ԳԿԱ-5-14-016.2 «Մասնագիտություն և կատարողական պրակտիկա առաջին աստիճան» մոդուլները:
224.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
225.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ստեղծագործության համատեղ կատարում կամերային համույթում
226.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) կարողանում է ընթերցել նոտային տեքստից՝ անթերի և ճշգրիտ, 2) կարողանում է արագ կողմնորոշվել տեքստում՝ ռիթմ, շտրիխներ (մանրագծեր), պատուաներ, դինամիկ նշաններ և այլն, 3) լսողությամբ հետևում է համույթի բոլոր գործիքների նվագաբաժնին (պարտիա), 4) կարողանում է հետևել ռիթմային կարգապահությանը, 5) ճիշտ և համատեղ են կատարում միասնական տեմպը, դինամիկան և բնորոշ մանրագծերը, 6) ճիշտ է ընկալում գաղափարա-գեղարվեստական միտքը և ոճային առանձնահատկությունները:
227.	Ուսումնառության արդյունք 2	Համույթում արհեստավարժ և կատարողական բարձր մակարդակի ապահովում
228.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է զգում համույթային <<շունչը>>, 2) կարողանում է անհատական ունակությունները զարգացնել խմբային աշխատանքներ կատարելիս, 3) ճիշտ է հիմնվում ստեղծագործության ֆակտուրայի (տեքստ) վրա՝ պարզ պատկերացնում է յուրաքանչյուր նվագաբաժնի կոնկրետ դրվագի (էպիզոդ) դերը և նշանակությունը:

Միջին մասնագիտական կրթության 2-90.01.01 «Գործիքային կատարողական արվեստ (ըստ գործիքների տեսակների)» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի հատուկ մասնագիտական կարողությունների մոդուլներ

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ՊՐԱԿՏԻԿԱ ԱՌԱՋԻՆ ԱՍՏԻՃԱՆ»

229.	Մոդուլի դասիչը	ԳԿԱ – 5 -14-016.1
230.	Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է ձևավորել ինքնուրույն արհեստավարժ գործունեության համար անհրաժեշտ գիտելիքներով և երաժշտական-կատարողական հմտություններով լի մասնագետների, որոնք կկարողանան աշխատել երաժշտական դպրոցներում, խմբերում, բեմահարթակներում
231.	Մոդուլի տևողությունը	120 ժամ
232.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
233.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
234.	Ուսումնառության արդյունք 1	Գործիքի տիրապետում վարժությունների, գամմաների և էտյուդների կատարման շնորհիվ
235.	Կատարման չափանիշներ	1) կարողանում է կատարել գամմաները առանց նշանների և մեկ, երկու նշաններով՝ դիեզավոր տոնայնություններում, եռահնչյուններ իրենց շրջվածքներով, արպեջիոներ, խրոմատիկ գամմաներ, D7 , փոքրացված սեպտակորդ, 2) նվագում է տարբեր տեխնիկայի 4 ինստրուկտիվ էտյուդներ:
236.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել գեղարվեստական և տեխնիկական խնդիրները ըստ էտապների, պոլիֆոնիկ ստեղծագործություն, սոնատային ֆորմայի ստեղծագործություններ, պիեսներ
237.	Կատարման չափանիշներ	1) նվագում է 1-2 Բախի եռաձայն ինվենցիաներից, 2) կարողանում է պոլիֆոնիկ երաժշտության մեջ գրագետ կատարել ստեղծագործությունը լուծելով արտասանական (արտիկուլյացիոն) տեխնիկայի կարևոր խնդիրը՝ թեմայի և հակասության ճշգրիտ արտասանությունը (արտիկուլյացիան)

		<p>3) նվագում է խոշոր կտավի ստեղծագործություն՝ սոնատ, կոնցերտ, ոռնդո, վարիացիաներ,</p> <p>4) նվագում է 2-3 փոքր կտավի ստեղծագործություններ՝ տարբեր բնույթի և բովանդակության, կանտիլենային և վիտուոզ,</p> <p>5) ճիշտ է կարդում նոտային տեքստը թերթից:</p>
238.	Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել մաժոր, մինոր, խրոմատիկ գամմաները բեմոլավոր տոնայնություններում, արպեջիոներ, 4 էտյուդներ
239.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) կարողանում է կատարել գամմաները առանց նշանների և մեկ, երկու նշաններով՝ բեմոլավոր տոնայնություններում, եռահնչյուններ՝ քառաձայն ակորդներ՝ շրջվածքներով, եռահնչյունների արպեջիո՝ կարճ, կտրագիծ և երկար շրջվածքներով, խրոմատիկ գամմաներ, D₇ , փոքրացված սեպտակորդի երկար արպեջիոներ՝ շրջվածքներով,</p> <p>2) նվագում է տարբեր տեխնիկայի 4 ինստրուկտիվ էտյուդներ:</p>
240.	Ուսումնառության արդյունք 4	Ներկայացնել 1-2 պոլիֆոնիկ, խոշոր կտավի, 3փոքր կտավի ստեղծագործություններ
241.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) նվագում է 1-2 Բախի եռաձայն ինվենցիաներից,</p> <p>2) կարողանում է վերլուծել պոլիֆոնիկ ոճի ստեղծագործության առանձնահատկությունները,</p> <p>3) նվագում է խոշոր կտավի ստեղծագործություն՝ սոնատ, կոնցերտ, ոռնդո, վարիացիաներ,</p> <p>4) ճիշտ է պատկերացնում սոնատային ֆորման,</p> <p>5) նվագում է 2-3 կանտիլենային և վիտուոզ պիեսներ,</p> <p>6) ճիշտ է կարդում նոտային տեքստը թերթից,</p> <p>7) ստանում է լավ հնչողություն՝ ամբողջ ձեռքի լիարժեք ճկունության և ազատության, բնական շարժումների, մատերի շփման որոշակիության, ձեռքերի էներգիայի գիտակցական կառավարման և ավելորդ մկանային լարվածությունից ազատվելու շնորհիվ:</p>
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ՊՐԱԿՏԻԿԱ ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՍՏԻՃԱՆ»		
242.	Մոդուլի դասիչը	ԳԿԱ – 5 -14-017.1

243.	Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է ձևավորել ինքնուրույն արեստավարժ գործունեության համար անհրաժեշտ գիտելիքներով և երաժշտական-կատարողական հմտություններով լի մասնագետների, որոնք կկարողանան աշխատել երաժշտական դպրոցներում, խմբերում, բեմահարթակներում
244.	Մոդուլի տևողությունը	120 ժամ
245.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ԳԿԱ-5-14-016.1 «Մասնագիտություն և կատարողական պրակտիկա առաջին աստիճան» մոդուլները:
246.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
247.	Ուսումնառության արդյունք 1	Տեխնիկայի կատարելագործում գործիքի վրա՝ գամմաների և էտյուդների կատարման շնորհիվ
248.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) կարողանում է կատարելագործել տեխնիկան՝ սահուն տեմպով կատարելով դիեզավոր գամմաներ 3-4 նշաններով, քառաձայն ակորդներ շրջվածքներով, եռահնչյունների արպեջիոներ՝ կարճ, կտրագիծ և երկար՝ շրջվածքներով, խրոմատիկ գամմաներ, D7 շրջվածքներով, փոքրացված սեպտակորդ իր շրջվածքներով, տերցիայով, սեքստայով, դեցիմայով,</p> <p>2) նվագում է էտյուդներ կրկնակի տերցիայով կամ օկտավային տեխնիկայի վրա:</p>
249.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել 1-2 պոլիֆոնիկ, խոշոր կտավի, 3 փոքր կտավի ստեղծագործություններ, 2-3 կոնտիլենային պիեսներ
250.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) նվագում է 1-2 Բախի LՏԿ արելյուդներ և ֆուգաներ,</p> <p>2) կարողանում է վերլուծել պոլիֆոնիկ ոճի ստեղծագործության առանձնահատկությունները՝ իմիտացիայի առկայությունը, թեմայի կրկնությունը տարբեր ձայներում,</p> <p>3) ճիշտ է վերլուծում ֆուգայի կառուցվածքը ,</p> <p>4) կարողանում է ընդգծել յուրաքանչյուր ձայնի ինքնուրույնությունը բազմաձայնության մեջ,</p>

		<p>5) նվագում է խոշոր կտավի ստեղծագործություն՝ սոնատ, կոնցերտ, ռոնդո, վարիացիաներ,</p> <p>6) ճիշտ է պատկերացնում սոնատային ֆորման,</p> <p>7) նվագում է 2-3 կոնտիլենային պիեսներ,</p> <p>8) կարողանում է ճիշտ վերլուծել ստեղծագործության կատարման ժամանակ հանդիպող դժվարությունները՝ ուշադիր հետևելով ձայնի որակին, կատարման ռիթմիկ և տեմբրադինամիկ կողմին,</p> <p>9) վարժ է կարդում նոտային տեքստը թերթից :</p>
251.	Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել բեմոլավոր գամմաներ 3-4 նշաններով և էտյուդներ կրկնակի տերցիայով
252.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) կարողանում է կատարելագործել տեխնիկան՝ սահուն տեմպով կատարելով բեմոլավոր գամմաներ 3-4 նշաններով, քառաձայն ակորդներ շրջվածքներով, եռահնչյունների արպեջիոներ՝ կարճ, կտրագիծ և երկար՝ շրջվածքներով, խրոմատիկ գամմաներ, D₇ շրջվածքներով, փոքրացված սեպտակորդ իր շրջվածքներով, տերցիայով, սեքստայով, դեցիմայով,</p> <p>2) նվագում է էտյուդներ կրկնակի տերցիայով, օկտավային և ակորդային տեխնիկայի վրա:</p>
253.	Ուսումնառության արդյունք 4	Ներկայացնել պոլիֆոնիկ ոճի ստեղծագործության առանձնահատկությունները, 2-3 պիեսներ
254.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) նվագում է 1-2 Բախի LՏԿ պրեյլուդներ և ֆուգաներ,</p> <p>2) կարողանում է վերլուծել պոլիֆոնիկ ոճի ստեղծագործության առանձնահատկությունները՝ դինամիկայի առանձնահատկությունը, որը չի հանդուրժում հաճախակի գույների փոփոխություններ, խայտաբղետություններ,</p> <p>3) ճիշտ է վերլուծում ֆուգայի կառուցվածքը՝ ինտերմեդիաները,</p> <p>4) ճիշտ է ընդգծում յուրաքանչյուր ձայնի ինքնուրույնությունը բազմաձայնության մեջ,</p> <p>5) նվագում է խոշոր կտավի ստեղծագործություն՝ սոնատ, կոնցերտ, ռոնդո, վարիացիաներ,</p> <p>6) ճիշտ է պատկերացնում սոնատային ֆորման,</p>

		<p>7) նվազում է տարբեր բնույթի և բովանդակության 2-3 պիեսներ,</p> <p>8) ճիշտ է զարգացնում ծայնի մինչև վերջ լսելու ունակությունը խուսափելով մեխանիկական վերարտադրումից, ստանալով ծայնի որակական հնչողություն ,</p> <p>9) ճիշտ է ընթերցում նոտային տեքստը թերթից՝ արագ ռեակցիա տալով ստեղնաշարի վրա նոտային նշանների նկատմամբ:</p>
--	--	---

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ՊՐԱԿՏԻԿԱ ԵՐՐՈՐԴ ԱՍՏԻՃԱՆ»

255.	Մոդուլի դասիչը	ԳԿԱ – 5 -14-018.1
256.	Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է ձևավորել ինքնուրույն արեստավարժ գործունեության համար անհրաժեշտ գիտելիքներով և երաժշտական-կատարողական հմտություններով լի մասնագետների, որոնք կկարողանան աշխատել երաժշտական դպրոցներում, խմբերում, բեմահարթակներում
257.	Մոդուլի տևողությունը	120 ժամ
258.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ԳԿԱ-5-14-016.1 «Մասնագիտություն և կատարողական պրակտիկա առաջին աստիճան», ԳԿԱ-5-14-017.1 «Մասնագիտություն և կատարողական պրակտիկա երկրորդ աստիճան» մոդուլները:
259.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
260.	Ուսումնառության արդյունք 1	Գործիքի վրա տեխնիկայի կատարելագործում, պոլիֆոնիկ ստեղծագործություն, սոնատային ֆորմայի ստեղծագործություններ, պիեսներ, դաշնակահարի ինքնուրույնության զարգացում, կատարողական ծրագիր՝ բարդացման սկզբունքով
261.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) կարողանում է կատարելագործել կատարողական տեխնիկան՝ կատարելով դիեզավոր գամմաներ 5-6 նշաններով, եռահնչյուններ իրենց շրջվածքներով, արպեջիոներ, խրոմատիկ գամմաներ, D₇ շրջվածքներով, փոքրացված սեպտակորդ իր շրջվածքներով,</p> <p>2) ճիշտ է նվագում I ստեղնից II ակորդներ, սպիտակ ստեղներից, ուղիղ շարժումով, գամմաներ</p>

		<p>օկտավաներով, կրկնակի տերցիաներով գամմաներ, խրոմատիկ գամմաներ տերցիաներով,</p> <p>3) նվագում է էտյուդներ օկտավային տեխնիկայի վրա, կոնցերտային և վիրտուոզ էտյուդներ:</p>
262.	Ուսումնառության արդյունք 2	Գեղարվեստական և տեխնիկական ընդունակությունների զարգացում՝ պոլիֆոնիկ ստեղծագործություն, սոնատային ֆորմայի ստեղծագործություններ, պիեսներ
263.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) նվագում է Բախի LՏԿ պրելյուդ ֆուգաները և ուրիշ կոմպոզիտորների պոլիֆոնիկ ստեղծագործությունները, 2) ճիշտ է ընդգծում յուրաքանչյուր ձայնի ինքնուրույնությունը բազմաձայնության մեջ, 3) կատարել Սկարլատիի սոնատները, 4) նվագում է եվրոպական, ռուսական և հայ կոմպոզիտորների ստեղծագործությունները անհատական առանձնահատկությունների և ընդհանուր մակարդակի համապատասխան, 5) կարողանում է ինքնուրույն սովորել նոր ստեղծագործություններ և կատարել այն, 6) վարժ է ընթերցում նոտային տեքստը թերթից, 7) ճիշտ է ընկալում և կատարում ստեղծագործությունների գաղափարա-գեղարվեստական միտքը և ոճային առանձնահատկությունները:
264.	Ուսումնառության արդյունք 3	Դաշնամուրային տեխնիկայի կատարելագործում
265.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) կարողանում է կատարելագործել տեխնիկան՝ կատարելով արագ տեմպում բեմոլավոր գամմաներ 5-6 նշաններով, եռահնչյուններ իրենց շրջվածքներով, արպեջիոներ, խրոմատիկ գամմաներ, D₇ շրջվածքներով, փոքրացված սեպտակորդ իր շրջվածքներով, 2) ճիշտ է նվագում I ստեղնից II ակորդներ, սպիտակ ստեղներից, ուղիղ շարժումով, գամմաներ օկտավաներով, կրկնակի տերցիաներով գամմաներ, խրոմատիկ գամմաներ տերցիաներով, 3) նվագում է էտյուդներ օկտավային և ակորդային տեխնիկայի վրա, կոնցերտային և վիրտուոզ էտյուդներ:
266.	Ուսումնառության արդյունք 4	Գեղարվեստական և կատարողական տեխնիկայի կատարելագործում

267.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) նվազում է Բախի LՏԿ պրեյուդ ֆուգաները և ուրիշ կոմպոզիտորների պոլիֆոնիկ ստեղծագործությունները. 2) ճիշտ է ընդգծում յուրաքանչյուր ծայնի ինքնուրույնությունը բազմաձայնության մեջ. 3) ճիշտ է նվազում դասական սոնատի կամ կոնցերտի դանդաղ մաս և Սկարլատիի սոնատներից. 4) նվազում է եվրոպական, ռուսական և հայ կոմպոզիտորների ստեղծագործությունները անհատական առանձնահատկությունների և ընդհանուր մակարդակի համապատասխան. 5) կարողանում է ստանալ ծայնի հնչերանգային գունավորումը. 6) կարողանում է ինքնուրույն սովորել նոր ստեղծագործություններ և կատարել այն. 7) վարժ և արագ է կարդում նոտային տեքստը թերթից. 8) ճիշտ է ընկալում և կատարում ստեղծագործությունների գաղափարա-գեղարվեստական միտքը և ոճային առանձնահատկությունները:
------	----------------------------	--

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ՊՐԱԿՏԻԿԱ ՉՈՐՐՈՐԴ ԱՍՏԻՃԱՆ»

268.	Մոդուլի դասիչը	ԳԿԱ – 5 -14-019.1
269.	Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է ձևավորել ինքնուրույն արեստավարժ գործունեության համար անհրաժեշտ գիտելիքներով և երաժշտական-կատարողական հմտություններով լի մասնագետների, որոնք կկարողանան աշխատել երաժշտական դպրոցներում, խմբերում, բեմահարթակներում
270.	Մոդուլի տևողությունը	120 ժամ
271.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ԳԿԱ-5-14-016.1 «Մասնագիտություն և կատարողական պրակտիկա առաջին աստիճան», ԳԿԱ-5-14-017.1 «Մասնագիտություն և կատարողական պրակտիկա երկրորդ աստիճան», ԳԿԱ-5-14-018.1 «Մասնագիտություն և կատարողական պրակտիկա երկրորդ աստիճան» մոդուլները:
272.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման

		չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
273.	Ուսումնառության արդյունք 1	Արհեստավարժ դաշնահակարի ծրագրի պատրաստում
274.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) նվագում է 3-4 ձայնանի պոլիֆոնիկ ստեղծագործություն (Բախի LՏԿ պրեյլուդ ֆուգաները և ուրիշ կոմպոզիտորների պոլիֆոնիկ ստեղծագործությունները, 2) ճիշտ է ընդգծում յուրաքանչյուր ձայնի ինքնուրույնությունը բազմաձայնության մեջ, 3) ճիշտ է վերարտադրում ձայնի գունավորումը՝ ըստ կերպարի, 4) կատարել խոշոր կտավի ստեղծագործություն՝ սոնատ կամ կոնցերտ, 5) նվագում է եվրոպական, ռուսական և հայ կոմպոզիտորների ստեղծագործությունները անհատական առանձնահատկությունների և ընդհանուր մակարդակի համապատասխան, 6) վարժ և արագ է կարդում նոտային տեքստը թերթից, 7) ճիշտ է ընկալում և կատարում ստեղծագործությունների գաղափարա-գեղարվեստական միտքը և ոճային առանձնահատկությունները:
275.	Ուսումնառության արդյունք 2	Կատարողական ծրագրի կատարելագործում
276.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) նվագում է 3-4 ձայնանի պոլիֆոնիկ ստեղծագործություն (Բախի LՏԿ պրեյլուդ ֆուգաները և ուրիշ կոմպոզիտորների պոլիֆոնիկ ստեղծագործությունները, 2) ճիշտ է կատարում պոլիֆոնիկ ստեղծագործությունների մեջ դինամիկայի առանձնահատկությունը, որը չի հանդուրժում հաճախակի գույների փոփոխություններ, խայտաբղետություններ, 3) ճիշտ է կատարում կոնցերտային էտյուդները՝ տեխնիկայի տարբեր հնարավորություններով՝ զարգացնելով մատերի վարժ աշխատանքը մինչև վիրտուոզ տեխնիկայի կատարելիությունը, փոխանցելով ստեղծագործությունների գաղափարա-գեղարվեստական միտքը, 4) կատարել խոշոր կտավի ստեղծագործություն՝ սոնատ կամ կոնցերտ, 5) ավելի ճշգրիտ է կատարում հակադիր կերպարների տրամաբանական համադրումը

		<p>սոնատային ձևով գրված ստեղծագործությունում,</p> <p>6) ճիշտ է կատարում եվրոպական, ռուս և հայ կոմպոզիտորների ստեղծագործությունները իր անհատական առանձնահատկությունների և ընդհանուր մակարդակին համապատասխան,</p> <p>7) ճիշտ է վերարտադրում ձայնի որակը՝ ըստ կերպարի :</p>
277.	Ուսումնառության արդյունք 3	Ձեռք բերված հմտությունների կատարելագործում
278.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ընկալում և կատարում ստեղծագործությունների գաղափարա-գեղարվեստական միտքը և ոճային առանձնահատկությունները, օգտագործելով գործիքին տիրապետելու ձեռք բերված փորձը,</p> <p>2) կատարում է ծրագիրը ցուցաբերելով հասուն նվագ, հասցնելով ստեղծագործությունները կատարման որակական կատարելիության աստիճանին իր անհատական ընդունակությունների սահմանում:</p>
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԴԱՇՆԱՄՈՒՐԱՅԻՆ ՀԱՄՈՒՅԹ»		
279.	Մոդուլի դասիչը	ԳԿԱ – 5 -14-020
280.	Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է սովորողը՝ որպես ապագա մասնագետ, իր գործունեությունը կատարելագործի դաշնամուրային համույթի բնագավառում
281.	Մոդուլի տևողությունը	74 ժամ
282.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ԳԿԱ-5-14-002 «Սոլֆեջիո», ԳԿԱ-5-14-006 «Արտասահմանյան երաժշտական գրականություն», ԳԿԱ-5-14-016.1 «Մասնագիտություն և կատարողական պրակտիկա առաջին աստիճան», մոդուլները:
283.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
284.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել տարբեր բնույթի դասական ռուսական, արևմտաեվրոպական, հայ կոմպոզիտորների

		ստեղծագործություններ և երգեր, սիմֆոնիկ, օպերային, կամերային ստեղծագործություններ՝ շարադրված 4 կամ 8 ձեռքի դաշնամուրային կատարման համար, ծրագրի բարդացման սկզբունքով
285.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ են ցուցաբերում կատարելու ընթացքում միմյանց լսելու ունակությունը, 2) ճիշտ են կատարում ստեղծագործության դինամիկան, ամեն մասի կուլմինացիան, հնչերանգային ձայների միաձուլումը, ֆրազաները և այլն, 3) ճիշտ են օգտագործում ստեղծագործության մատնադրումը, 4) ճիշտ են օգտագործում ոտնակի հնարավորությունները, 5) ճիշտ են կատարում դաշնամուրային փոխադրումով գրված վոկալ ստեղծագործությունների վոկալ գծի հնչողությունը, պեդալիզացիան, ֆրազավորումը, 6) կարողանում են վերացնել մկանային լարվածությունը՝ ստեղծագործության ճիշտ կատարման շնորհիվ, 7) ճիշտ են ներկայացնում ծրագիրը առաջին և երկրորդ նվագաբաժինների կատարողների փոփոխությունով:
286.	Ուսումնառության արդյունք 2	Թերթից կարդալ և արագ կողմնորոշվել երաժշտական ստեղծագործության մեջ
287.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է կարդում թերթից ստեղծագործությունը՝ օգտագործելով «ներքին լսողության» կարողությունը. 2) ճիշտ է կողմնորոշվում ստեղծագործության տոնայնության մեջ, 3) ճիշտ է կարողանում կարդալ տեմպը, ֆակտուրան, բանալիի մոտ գտնվող և պատահական նշանները և այլն, 4) ճիշտ է կատարում ստեղծագործությունը ավելի դանդաղ տեմպով, կողմնորոշվում է միանման ակորդների դեպքում ձախ ձեռքի ակորդի կատարման մեջ , 5) կարողանում է թեթևացնել փոքր տևողությամբ ձգվող հնչյունների չափերը և կատարում է ավելի խոշոր տևողություններով գրված նվագաբաժինը (պարտիան), 6) կարողանում է կատարել ֆակտուրաների, մելիզմների հնարավորին հեշտացում, պահպանելով

		<p>ֆրազայի կառուցվածքն ու միտքը,</p> <p>7) ճիշտ է կողմնորոշվում մատնադրության (ապլիկատորայի) տրամաբանական օգտագործման մեջ:</p>
288.	Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել կատարողական ծրագրում պայմանավորված գեղարվեստա-գաղափարական բովանդակությունը, ձևերի ստեղծագործական ոճը
289.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ներկայացնում կատարման ծրագրում պայմանավորված գեղարվեստա-գաղափարական բովանդակությունը, ստեղծագործության ոճը և ժանրը,</p> <p>2) ճիշտ է բացահայտում տեմպի միասնությունը, ռիթմի հստակությունը, ֆրազավորման ու դինամիկայի բազմազանությունը,</p> <p>3) ճիշտ է մեկնաբանում և կատարում ձայնատարությունը, պեդալիզացիան, կուլմինացիաները:</p>
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԿՈՆՑԵՐՏՄԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԴԱՍԱՐԱՆ»		
290.	Մոդուլի դասիչը	ԳԿԱ – 5 -14-021
291.	Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է սովորողը՝ որպես ապագա մասնագետ, իր գործունեությունը կատարելագործի դաշնամուրային նվագակցման բնագավառում
292.	Մոդուլի տևողությունը	120 ժամ
293.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ԳԿԱ-5-14-002 «Սոլֆեջիո», ԳԿԱ-5-14-006 «Արտասահմանյան երաժշտական գրականություն», ԳԿԱ-5-14-016.1 «Մասնագիտություն և կատարողական պրակտիկա առաջին աստիճան» մոդուլները:
294.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար նախատեսված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
295.	Ուսումնառության արդյունք 1	Նվագակցել մենակատար-երգչին
296.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է կատարում ընտրված ծրագիրը, ստեղծելով համույթ մենակատարի հետ,

		<p>2) ճիշտ է ըմբռնում գրական տեքստի զգացմունքային ընթերցումը, գեղարվեստական խնդիրը վոկալ ստեղծագործության մեջ, արտահայտելով նվագակցող-ուսանողի մոտ իմաստաբանական կուլմինացիաներով, ֆոնետիկ և ուղիղ դրսևորմամբ, ճիշտ կատարված ցեզուրաներով, շնչառության փոփոխումներով,</p> <p>3) ճիշտ է ներկայացնում վոկալ ստեղծագործության դաշնամուրային նախերգանքի, վերջաբանի և միջերգերի (ինտերյուդիաների) կատարումը,</p> <p>4) ճիշտ է զուգակցում օպերային և համույթային ծրագրի կատարումը դիրիժորական նախաձեռնության հետ և տալիս է դարնամուրային նվագաբաժնին նվագախմբային բնույթ:</p>
297.	Ուսումնառության արդյունք 2	Նվագակցել մենակատար-գործիքայինին
298.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ընկալում մենակատարի նվագաբաժնի մանրագույն դետալները, համաչափելի է դարձնում դաշնամուրային հնչողությունը մենակատարող գործիքի հետ,</p> <p>2) ճիշտ է մատուցում կոնցերտների կատարումը, մոտեցնելով դաշնամուրային հնչողությունը նվագախմբին:</p>
299.	Ուսումնառության արդյունք 3	Սովորել երգչի հետ մենահամերգային ծրագիր
300.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է կատարում ինքնուրույն աշխատանքը վոկալ ստեղծագործությունների վրա երգչի հետ,</p> <p>2) ճիշտ է ներկայացնում ստեղծագործությունը երգչին ամբողջությամբ. կատարելով վոկալ նվագաբաժինը ձայնով, նվագակցում է ինքն իրեն, միաժամանակ նվագակցում և վերարտադրում է նվագաբաժինը դաշնամուրի վրա,</p> <p>3) ճիշտ է որոշում երգչի ձայնային արտաբերման ճշտությունը, ուղիղ պատկերը, մաքուր ինտոնացիան, հստակ առոգանությունը, ֆրազավորումը, նպատակահարմար շնչառությունը, արտասանությունը, երգչի ձայնի դիապազոնը, տեսիտուրան:</p>
301.	Ուսումնառության արդյունք 4	Նվագակցել ոչ բարդ ստեղծագործությունը նոտային տեքստը՝ թերթից կարդալով

302.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է թերթից կարդում ստեղծագործությունը, ակնթարթային արձագանք տալով վրկալ նվազաբաժնի զանազան նրբերանգներին, 2) արագ արձագանքում է մեներգչի ազատ մեկնաբանությանը, շնչառության փոփոխումներին, հնարավոր շեղումներին, 3) արագ արձագանքում է առաջացված գրական տեքստի արտահայտման մտային շեշտադրումներին՝ հագեցված ոչ մեծ քանակի ալտեռացիայի ֆակտուրայով՝ տեղադրված տակտի ուժեղ կամ թույլ մասերում:
303.	Ուսումնառության արդյունք 5	Նվազակցել ոչ բարդ ստեղծագործություններ տոնայնության փոխադրումով՝ փոքր և մեծ սեկունդաներով
304.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) ճիշտ է կատարում առաջարկված վրկալ-կամերային ստեղծագործությունների նվազակցությունը, վերարտադրելով մտքում նաև երգչի նվազաբաժինը նոր տոնայնության մեջ, 2) ճիշտ է մտովի պատկերացնում բանալու մոտ գրված նշանների և ստեղծագործության մեջ պատահական նշանների փոփոխությունը նոր տոնայնության մեջ, 3) ճիշտ է փոխադրում հարմոնիկ հաջորդականությունները, 4) ճիշտ է օգտագործում փոխադրման ընթացքում մատնադրության ֆորմուլաները դիատոնիկ և խրոմատիկ գամմաների, արպեջիոների, ակորդների իմացությունը, ապահովելով ստեղծագործության կատարման անընդհատելիությունը:

Միջին մասնագիտական կրթության 2-90.01.01 «Գործիքային կատարողական արվեստ (ըստ գործիքների տեսակների)» մասնագիտության հիմնական կրթական ծրագրի հատուկ մասնագիտական կարողությունների մոդուլներ

2-90.01.01.01-4 «Լարային գործիքներ» մասնագիտացման համար

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ԴՐԱԿՏԻԿԱ ԱՌԱՋԻՆ ԱՍՏԻՃԱՆ»

305.	Մոդուլի դասիչը	ԳԿԱ – 5 -14-016.2
306.	Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է՝ սովորողը ձեռք բերի գործիքին տիրապետելու և կատարողական հմտությունները զարգացնելու գիտելիք այն ծավալով, որն անհրաժեշտ է նրան հետագա պրակտիկ գործունեության համար, որպես նվազախմբի, համույթի երաժիշտ-կատարող և երաժշտական դպրոցի դասատու
307.	Մոդուլի տևողությունը	120 ժամ
308.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելու համար սկզբնական մասնագիտական գիտելիքներ պետք չեն:
309.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
310.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել տեխնիկական ծրագիր և ինստրուկտիվ էտյուդներ՝ տարբեր տեխնիկայի տեսակների
311.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է կատարում վեց-ութ երեքօկտավային մաժոր, մինոր՝ առանց նշանների, մեկ, երկու նշաններով դիեզավոր, բեմոլավոր գամմաներ իրենց արպեջիոներով, եռահնչյուններով և շրջվածքներով, փոքրացրած սեպտակորդով, դոմինանտային սեպտակորդով, կրկնակի նոտաներով գամմաներ (տերցիա, սեքստա),</p> <p>2) կարողանում է վարժեցնել մատերը տեխնիկական ծրագիր կատարելիս,</p> <p>3) կարողանում է ձեռք բերել հստակություն, հավասարություն տեխնիկական ծրագիր կատարելիս,</p> <p>4) կարողանում է վերացնել մկանների ավելորդ լարվածությունը և ձեռք բերել կատարման անհրաժեշտ ազատություն,</p> <p>5) կարողանում է ձեռք բերել ձայնի որոշակի որակ՝ ճիշտ և մաքուր ինտոնացիա,</p> <p>6) կարողանում է ձեռք բերել ռիթմիկ հստակություն, կատարողական արտահայտչականություն,</p>

		<p>տոնայնության զգացողություն,</p> <p>7) ճիշտ մատնադրությամբ է նվագում գամմաները իր ձևերով,</p> <p>8) ճիշտ է պատկերացնում ձայնաարտադրման տեխնիկայի ընթացքը,</p> <p>9) կարողանում է ստանալ ձայնի ճիշտ արտաբերում՝ ընտրված լարի որոշակի հատվածում, լարի վրա աղեղի ճնշման արդյունքում,</p> <p>10) ճիշտ է գտնում ձայնի բարձրությունը լարերի և ենթափայտի վրա, աղեղի դիրքը և այլն, ձայնի որակի արտաբերման ժամանակ,</p> <p>11) ճիշտ է կատարում անցումները, դիրքերի փոփոխումը և գեղարվեստական բովանդակությունով պայմանավորված թրթռումը (վիբրացիա),</p> <p>12) նվագում է դանդաղ տեմպով՝ ստուգելով ձայնի բարձրությունը, ուշադիր լսում և մտապահում մաքուր հնչող ձայները,</p> <p>13) ձեռք է բերում ինտոնացիոն հմտություններ՝ մեկ դիրքում և դիրքերի փոփոխմամբ նվագելիս,</p> <p>14) ստուգում է տարբեր տեմպերում ձախ ձեռքի ճիշտ շարժումները,</p> <p>15) տարբեր մանրագծերով է կատարում գամմաները, էտյուդները,</p> <p>16) ցուցաբերում է աղեղի գրագետ բաշխման հմտություն,</p> <p>17) կատարում է ճիշտ երաժշտական ֆրազավորում աղեղի աստիճանական կամ հանկարծակի անցման շնորհիվ:</p>
312.	Ուսումնառության արդյունք 2	<p>Ներկայացնել մեկ-երկու սոնատային ձևով գրված ստեղծագործություն, այդ թվում կոնցերտ, Թավջութակահարները կատարում են նաև հնագույն սոնատ</p>
313.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է պատկերացնում սոնատային ձևը,</p> <p>2) կարողանում է վերլուծել և կատարել ստեղծագործության մեջ գտնվող բարդությունները, հետևելով ձայնի որակին, կատարման ռիթմիկ, մելիզմատիկ և հնչերանգային-դինամիկ կողմին և այլն,</p> <p>3) ճիշտ է կատարում հակադիր կերպարների տրամաբանական համադրումը, ֆակտուրայի</p>

		փոփոխման դեպքում տեքստում ազատ կողմնորոշումը՝ սոնատային ձևով գրված ստեղծագործությունում:
314.	Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել տարբեր բնույթի պիեսներ
315.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է կատարում տարբեր բնույթի պիեսները՝ մանրագծերի ճշգրիտ կատարման, ճիշտ հնչյունաարտաբերման և այլ միջոցներով, 2) ճիշտ է կատարում տարբեր բնույթի պիեսները՝ երաժշտական մտքի և կերպարի ճիշտ մեկնաբանման միջոցով:
316.	Ուսումնառության արդյունք 4	Ներկայացնել աշխատանք նվագակցողի հետ
317.	Կատարման չափանիշներ	1) լսողությամբ հետևում է նվագակցողի նվագաբաժնին, 2) կարողանում է հետևել ռիթմիկ կարգապահությանը, 3) ճիշտ և համատեղ է կատարում միասնական տեմպը, դինամիկան և բնորոշ մանրագծերը, 4) ճիշտ է ընկալում գաղափարա-գեղարվեստական միտքը և ոճային առանձնահատկությունները նվագակցողի հետ աշխատելիս;
318.	Ուսումնառության արդյունք 5	Նոտային տեքստի ընթերցում
319.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ընթերցում ոչ բարդ, մատչելի ստեղծագործությունը նոտային տեքստից, 2) ճիշտ է նվագում մանրագծերը հետևելով մատնադրության (ապլիկատուրա) տեղաբաշխմանը, դինամիկ նշաններին և այլ տեխնիկական դժվարություններին:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ՊՐԱԿՏԻԿԱ ԵՐԿՐՈՐԴ ԱՍՏԻՃԱՆ»		
320.	Մոդուլի դասիչը	ԳԿԱ – 5 -14-017.2
321.	Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է՝ սովորողը ձեռք բերի գործիքին տիրապետելու և կատարողական հմտությունները զարգացնելու գիտելիք այն ծավալով, որն անհրաժեշտ է նրան հետագա պրակտիկ գործունեության համար, որպես նվագախմբի, համույթի երաժիշտ-կատարող և երաժշտական

		դպրոցի դասատու
322.	Մոդուլի տևողությունը	120 ժամ
323.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ԳԿԱ-5-14-016.2 «Մասնագիտություն և կատարողական պրակտիկա առաջին աստիճան», մոդուլը:
324.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
325.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել տեխնիկական ծրագիր և ինստրուկտիվ էտյուդներ՝ տարբեր տեխնիկայի տեսակների
326.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է կատարում ութ-տաս երեքօկտավային մաժոր, մինոր՝ առանց նշանների, մինչև չորս նշաններով դիեզավոր, բեմոլավոր գամմաներ իրենց արպեջիոներով,</p> <p>2) ճիշտ է կատարում ութ-տաս երեքօկտավային մաժոր, մինոր՝ առանց նշանների, մինչև չորս նշաններով դիեզավոր, բեմոլավոր գամմաներ եռահնչյուններով և շրջվածքներով, փոքրացրած սեպտակորդով, դոմինանտային սեպտակորդով,</p> <p>3) ճիշտ է կատարում կրկնակի նոտաներով գամմաներ (տերցիա,սեքստա),</p> <p>4) ճիշտ է կատարում խրոմատիկ գամմաներ երկու տեսակի մատնադրության օգտագործմամբ, պահպանելով ինտոնացիայի , ձայնի մաքրությունը և այլն՝ կատարելագործելով հմտությունները:</p>
327.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել երկու մաս պոլիֆոնիկ ստեղծագործությունից
328.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է վերլուծում պոլիֆոնիկ ստեղծագործության ձևը,</p> <p>2) ճիշտ է կատարում պոլիֆոնիկ ստեղծագործությունը ճիշտ արտասանության (արտիկուլյացիայի) միջոցներով, ցույց տալով միաժամանակ հնչող ձայների, մեղեդային գծերի ինքնուրույն շարժը:</p>
329.	Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել մեծ ծավալի երկու ստեղծագործություն՝ սոնատ, կոնցերտ, ռոնդո, վարիացիոն ձևերով գրված ստեղծագործություններ

330.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) կարողանում է վերլուծել և կատարել ստեղծագործության մեջ գտնվող բարդությունները, հետևելով ձայնի որակին, կատարման ռիթմիկ, մելիզմատիկ և հնչերանգային-դինամիկ կողմին և այլն,</p> <p>2) ճիշտ է կատարելագործում հմտությունները մեծ ծավալով ստեղծագործություններ կատարելիս, ցուցաբերելով բարդությունների հաղթահարման ավելի հստակ կողմնորոշում և մեկնաբանում:</p>
331.	Ուսումնառության արդյունք 4	Ներկայացնել երեք-չորս տարբեր բնույթի պիես
332.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է կատարում տարբեր բնույթի պիեսները՝ հմուտ, թեթև, հստակ ռիթմի կարգապահությամբ, ճիշտ ֆրազավորմամբ, ձայնի որակի, մաքուր ինտոնացիայի, ճիշտ մանրագծերի, գեղեցիկ ձայնի արտաբերմամբ,</p> <p>2) ճիշտ է կատարում տարբեր բնույթի պիեսները՝ երաժշտական մտքի և կերպարի ճիշտ մեկնաբանման միջոցով:</p>
333.	Ուսումնառության արդյունք 5	<p>Ինքնուրույն աշխատել ստեղծագործությունների վրա</p> <p>Ներկայացնել շխատանք նվագակցողի հետ</p>
334.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է կարողանում ինքնուրույն աշխատել հանձնարարված նոր ստեղծագործությունների վրա և հնարավորությունների սահմանում հասցնում կատարելիությանը,</p> <p>2) ճիշտ է աշխատում նվագակցողի հետ, ապահովելով ստեղծագործությունների միասնական կատարում:</p>
335.	Ուսումնառության արդյունք 6	Նոտային տեքստի ընթերցում
336.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է ընթերցում ոչ բարդ, մատչելի ստեղծագործությունը նոտային տեքստից,</p> <p>2) ճիշտ է նվագում մանրագծերը հետևելով մատնադրության (ապլիկատուրա) տեղաբաշխմանը, դինամիկ նշաններին և այլ տեխնիկական դժվարություններին:</p>

ՄՈՂՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ՊՐԱԿՏԻԿԱ ԵՐՐՈՐԴ ԱՍՏԻՃԱՆ»

337.	Մոդուլի դասիչը	ԳԿԱ – 5 -14-018.2
338.	Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է՝ սովորողը ձեռք բերի գործիքին տիրապետելու և կատարողական հմտությունները զարգացնելու գիտելիք այն ծավալով, որն անհրաժեշտ է նրան հետագա պրակտիկ գործունեության համար, որպես նվագախմբի, համույթի երաժիշտ-կատարող և երաժշտական դպրոցի դասատու
339.	Մոդուլի տևողությունը	120 ժամ
340.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ԳԿԱ-5-14-016.2 «Մասնագիտություն և կատարողական պրակտիկա առաջին աստիճան», ԳԿԱ-5-14-017.2 «Մասնագիտություն և կատարողական պրակտիկա երկրորդ աստիճան» մոդուլները:
341.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
342.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել տեխնիկական ծրագիր և կոնցերտային էտյուդներ, կապրիսներ՝ 8-10 տարբեր տեխնիկայի տեսակների
343.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է կատարում վեց-ութե երեքօկտավային մաժոր, մինոր՝ առանց նշանների, մինչև վեց նշաններով դիեզավոր, բեմոլավոր գամմաներ իրենց արպեջիոներով, եռահնչյուններով և շրջվածքներով, փոքրացրած սեպտակորդով, դոմինանտային սեպտակորդով,</p> <p>2) ճիշտ է կատարում կրկնակի նոտաներով գամմաներ (տերցիա, սեքստա),</p> <p>3) ճիշտ է կատարում խրոմատիկ գամմաներ երկու տեսակի մատնադրության օգտագործմամբ, երեք-չորս գամմա օկտավաներով և դեցիմաներով՝ դանդաղ շարժմամբ,</p> <p>4) ճիշտ է կատարում գամմաները իր տարբեր ձևերով, ցուցաբերելով գործիքին տիրապետելու ձեռք բերված վարժ հմտություններ,</p> <p>5) ճիշտ է կատարում կոնցերտային էտյուդները, կապրիսները տեխնիկայի տարբեր հնարավորություններով՝ զարգացնելով մատերի վարժ աշխատանքը մինչև վիրտուոզ տեխնիկայի</p>

		կատարելիությունը, փոխանցելով ստեղծագործությունների գաղափարա-գեղարվեստական միտքը:
344.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել երկու մաս Բախի սուլո ջութակի Պարտիտից կամ Սոնատից, այլ պոլիֆոնիկ ստեղծագործությունից (Տելեման, Խանդոշկին)
345.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է հասկանում բազմաձայնությունը, 2) ճիշտ է ընդգծում յուրաքանչյուր ձայնի ինքնուրույնությունը:
346.	Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել մեծ ծավալի երկու ստեղծագործություն՝ սոնատ, կոնցերտ, վարիացիաներ, ռոնդո
347.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է պատկերացնում սոնատային ձևը, 2) հմուտ կարողանում է վերլուծել և կատարել ստեղծագործության միջի բարդությունները, հետևելով ձայնի որակին, կատարման ռիթմիկ, մելիզմատիկ և հնչերանգային-դինամիկ կողմին և այլն, 3) ճիշտ է կատարում հակադիր կերպարների տրամաբանական համադրումը, ֆակտուրայի փոփոխման դեպքում տեքստում ցուցաբերելով ազատ կողմնորոշում՝ սոնատային ձևով գրված ստեղծագործությունում:
348.	Ուսումնառության արդյունք 4	Ներկայացնել տարբեր բնույթի մանր և մեծ ծավալի չորս-հինգ պիեսներ
349.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է կատարում մանր և խոշոր ձևով գրված տարբեր բնույթի պիեսներ՝ շտրիխերի ճշգրիտ կատարման, ճիշտ հնչյունաարտաբերման, ճիշտ ֆրազավորման միջոցով և այլն, 2) ճիշտ է կատարում մանր և խոշոր ձևով գրված տարբեր բնույթի պիեսները երաժշտական մտքի և կերպարի ճիշտ մեկնաբանմամբ:
350.	Ուսումնառության արդյունք 5	Ինքնուրույն աշխատել ստեղծագործությունների վրա: Ներկայացնել աշխատանք նվագակցողի հետ
351.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է կարողանում ինքնուրույն աշխատել հանձնարարված նոր ստեղծագործությունների վրա և հնարավորությունների սահմանում հասցնում կատարելիությանը, 2) ճիշտ է աշխատում նվագակցողի հետ, ապահովելով ստեղծագործությունների միասնական

		կատարում:
352.	Ուսումնառության արդյունք 6	Նոտային տեքստի ընթերցում
353.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է ընթերցում ոչ բարդ, մասշեղի ստեղծագործությունը նոտային տեքստից, 2) ճիշտ է նվագում մանրագծերը հետևելով մատնադրության (ապլիկատուրա) տեղաբաշխմանը, դինամիկ նշաններին և այլ տեխնիկական դժվարություններին:
ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆ ԵՎ ԿԱՏԱՐՈՂԱԿԱՆ ՊՐԱԿՏԻԿԱ ՉՈՐՐՈՐԴ ԱՍՏԻՃԱՆ»		
354.	Մոդուլի դասիչը	ԳԿԱ – 5 -14-019.2
355.	Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է՝ սովորողը ձեռք բերի գործիքին տիրապետելու և կատարողական հմտությունները զարգացնելու գիտելիք այն ծավալով, որն անհրաժեշտ է նրան հետագա պրակտիկ գործունեության համար, որպես նվագախմբի, համույթի երաժիշտ-կատարող և երաժշտական դպրոցի դասատու
356.	Մոդուլի տևողությունը	120 ժամ
357.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ԳԿԱ-5-14-016.2 «Մասնագիտություն և կատարողական պրակտիկա առաջին աստիճան», ԳԿԱ-5-14-017.2 «Մասնագիտություն և կատարողական պրակտիկա երկրորդ աստիճան», ԳԿԱ-5-14-018.2 «Մասնագիտություն և կատարողական պրակտիկա երրորդ աստիճան» մոդուլները:
358.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
359.	Ուսումնառության արդյունք 1	Ներկայացնել գամմաները, 6-8 կոնցերտային էտյուդներ, կապրիսներ
360.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է կատարում բոլոր երեք-չորսօկտավային մաժոր և մինոր գամմաները իր տարբեր ձևերով, ցուցաբերելով գործիքին տիրապետելու ձեռք բերված վարժ հմտություններ արագ տեմպում,

		<p>2) ճիշտ է կատարում չորսօկտավային մաժոր և մինոր գամմաները մինչև երկու նշան ունեցող տոնայնություններում, արպեջիոները, եռահնչյունները իրենց շրջվածքներով, ձգտող սեպտակորդը, դոմինանտսեպտակորդը բոլոր տոնայնություններում,</p> <p>3) ճիշտ է կատարում խրոմատիկ գամմաներ, կրկնակի նոտաներով գամմաները արագ տեմպով,</p> <p>4) ճիշտ է կատարում գամմաներ բնական և կվարտային ֆլաժոլետներով,</p> <p>5) ճիշտ է կատարում կոնցերտային էտյուդները, կապրիսները տեխնիկայի տարբեր հնարավորություններով՝ զարգացնելով մատերի վարժ աշխատանքը մինչև վիրտուոզ տեխնիկայի կատարելիությունը, փոխանցելով ստեղծագործությունների գաղափարագեղարվեստական միտքը:</p>
361.	Ուսումնառության արդյունք 2	Ներկայացնել երկու մաս Բախի սոլո ջութակի Պարտիտից կամ Սոնատից, այլ պոլիֆոնիկ ստեղծագործությունից (Տելեման, Խանդոշկին)
362.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է հասկանում բազմաձայնությունը,</p> <p>2) ճիշտ է ընդգծում յուրաքանչյուր ձայնի ինքնուրույնությունը:</p>
363.	Ուսումնառության արդյունք 3	Ներկայացնել մեծ ծավալի երկու ստեղծագործություն՝ սոնատ, կոնցերտ, վարիացիաներ, ռոնդո
364.	Կատարման չափանիշներ	<p>1) ճիշտ է պատկերացնում սոնատային ձևը,</p> <p>2) հմուտ կարողանում է վերլուծել և կատարել ստեղծագործության միջի բարդությունները, հետևելով ձայնի որակին, կատարման ռիթմիկ, մելիզմատիկ և հնչերանգային-դինամիկ կողմին և այլն,</p> <p>3) ավելի ճշգրիտ է կատարում հակադիր կերպարների տրամաբանական համադրումը, ցուցաբերելով ֆակտուրայի փոփոխման դեպքում տեքստում ազատ կողմնորոշում՝ սոնատային ձևով գրված ստեղծագործությունում:</p>
365.	Ուսումնառության արդյունք 4	Ներկայացնել տարբեր բնույթի մանր և մեծ ծավալի երեք-չորս պիեսներ

366.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է կատարում եվրոպական, ռուս և հայ կոմպոզիտորների ստեղծագործությունները իր անհատական առանձնահատկությունների և ընդհանուր մակարդակին համապատասխան, 2) ճիշտ է ընկալում և կատարում ստեղծագործությունների գաղափարա-գեղարվեստական միտքը և ոճային առանձնահատկությունները, օգտագործելով գործիքին տիրապետելու ձեռք բերված փորձը:
367.	Ուսումնառության արդյունք 5	Ձեռք բերված հմտությունների կատարելագործում
368.	Կատարման չափանիշներ	1) ճիշտ է աշխատում նվագակցողի հետ ստեղծագործությունների վրա, 2) կարողանում է ազատ ընթերցել նոտային տեքստը, 3) կարողանում է ընդունակությունների սահմանում ազատ տիրապետել գործիքին, 4) կատարում է ծրագիրը ցուցաբերելով հասուն նվագ, հասցնելով ստեղծագործությունները կատարման որակական կատարելիության աստիճանին իր անհատական ընդունակությունների սահմանում:

ՄՈԴՈՒԼԻ ԱՆՎԱՆՈՒՄԸ «ԿԱՄԵՐԱՅԻՆ ՆՎԱԳԱՆՈՒՄԲ»

369.	Մոդուլի դասիչը	ԳԿԱ – 5 -14-022
370.	Մոդուլի նպատակը	Այս մոդուլի նպատակն է ձևավորել արհեստավարժություն, կատարողական բարձր մակարդակի կայունացում, զարգացնել թերթից ընթերցելու և նոտային տեքստում արագ կողմնորոշվելու, նվագախումբը լսելու ունակություն, դիրիժորի ցուցումների ճշգրիտ կատարում
371.	Մոդուլի տևողությունը	150 ժամ
372.	Մուտքային պահանջները	Այս մոդուլն ուսումնասիրելուց առաջ անհրաժեշտ է ուսումնասիրել ԳԿԱ-5-14-016.2 «Մասնագիտություն և կատարողական պրակտիկա առաջին աստիճան» մոդուլը:

373.	Մոդուլի գնահատման կարգը	Մոդուլի ընդունելի կատարողականը յուրաքանչյուր արդյունքի համար սահմանված կատարման չափանիշների բավարար մակարդակի ապահովումն է:
374.	Ուսումնառության արդյունք 1	Դիրիժորի ղեկավարման ներքո տեղծագործության համատեղ կատարում կամերային նվագախմբում
375.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 1) կարողանում է ընթերցել նոտային տեքստից՝ անթերի և ճշգրիտ, 2) կարողանում է արագ կողմնորոշվել տեքստում՝ ռիթմ, շտրիխներ (մանրագծեր), պաուզաներ, դինամիկ նշաններ և այլն, 3) լսողությամբ հետևում է կամերային նվագախմբում ընկերոջը, խումբը և նվագախումբը ամբողջությամբ, 4) ճշգրիտ հետևում է դիրիժորի ցուցմունքներին, 5) կարողանում է հետևել ռիթմային կարգապահությանը, 6) ճիշտ և համատեղ են կատարում միասնական տեմպը, դինամիկան և բնորոշ մանրագծերը, 7) ճիշտ է ընկալում գաղափարա-գեղարվեստական միտքը և ոճային առանձնահատկությունները:
376.	Ուսումնառության արդյունք 2	Համոյթում արհեստավարժ և կատարողական բարձր մակարդակի ապահովում
377.	Կատարման չափանիշներ	<ol style="list-style-type: none"> 4) ճիշտ է զգում համոյթային §շունչը, 5) կարողանում է անհատական ունակությունները զարգացնել խմբային աշխատանքներ կատարելիս, 6) ճիշտ է հիմնվում ստեղծագործության ֆակտուրայի (տեքստ) վրա՝ պարզ պատկերացնում է յուրաքանչյուր նվագաբաժնի կոնկրետ դրվագի (էպիզոդ) դերը և նշանակությունը:

Միջին մասնագիտական կրթության 2-90.01.01 «Գործիքային կատարողական արվեստ (ըստ գործիքների տեսակների)» մասնագիտության 2-90.01.01.01-4 «Դասավանդող-մասնագետ՝ գործիքային կատարողական արվեստի (դաշնամուր)» որակավորման 2-90.01.01.01-4 «Դաշնամուր» մասնագիտացման օրինակելի ուսումնական պլան

N	Առարկայախմբեր, առարկաներ և մոդուլներ	Շաբաթների թիվը	Ուսանողի առավելագույն բեռնվածությունը, ժամ	Պարտադիր լսարանային պարապմունքներ, ժամ	Ուսուցման երաշխավորվող տարին
	Հանրակրթական ավագ դպրոցի ընդհանուր հանրակրթական բաղադրիչի առարկաներ		1386	924	
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀՈՒՄԱՆԻՏԱՐ, ՍՈՑԻԱԼ - ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ ԵՎ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1.	Հայոց լեզվի և խոսքի մշակույթի հիմունքներ		108	72	2
2.	Տնտեսագիտության հիմունքներ		81	54	3
3.	Իրավունքի հիմունքներ		54	36	3
4.	Քաղաքագիտության և սոցիոլոգիայի հիմունքներ		72	48	3
5.	Պատմություն		81	54	1
6.	Ռուսաց լեզու		108	72	1
7.	Օտար լեզու		108	72	1
8.	Ֆիզիկական կուլտուրա		327	218	1-4
9.	Լանդշաֆտագիտության և էկոլոգիայի հիմունքներ		54	36	3
10.	Քաղաքացիական պաշտպանության և արտակարգ իրավիճակների հիմնահարցեր		27	18	3

	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		1020	680	
	ԱՌԱՆՑՔԱՅԻՆ ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
1.	Հաղորդակցություն		54	36	1
2.	Անվտանգություն և առաջին օգնություն		54	36	1
3.	Համակարգչային օպերատորություն		54	36	2
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ՝		162	108	
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1.	Երաժշտության տեսություն		114	76	1
2.	Սոլֆեջիո		387	258	1-4
3.	Հարմոնիա առաջին մակարդակ		111	74	2
4.	Հարմոնիա երկրորդ մակարդակ		111	74	3
5.	Հարմոնիա երրորդ մակարդակ		51	34	4
6.	Արտասահմանյան երաժշտական գրականություն		336	224	1-3
7.	Հայ երաժշտական գրականություն		111	74	3
8.	XX- րդ դարի երաժշտական գրականություն		102	68	4
9.	Երաժշտական ստեղծագործությունների վերլուծութ.		102	68	4
10.	Ժողովրդական ստեղծագործություն		111	74	2
11.	Հոգեբանություն		54	36	2
12.	Մանկավարժություն		57	38	2
13.	Դաշնամուրի դասավանդման մեթոդիկա և Մանկավարժական պրակտիկա		315	210	2-4
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		1962	1308	

	ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
14	Կամերային համույթ		120	80	3-4
15	Մասնագիտություն և կատարողական պրակտիկա առաջին աստիճան		180	120	1
16	Մասնագիտություն և կատարողական պրակտիկա երկրորդ աստիճան		180	120	2
17	Մասնագիտություն և կատարողական պրակտիկա երրորդ աստիճան		180	120	3
18	Մասնագիտություն և կատարողական պրակտիկա չորրորդ աստիճան		180	120	4
19	Դաշնամուրային համույթ		111	74	2
20	Կոնցերտմայստերական դասարան		180	120	2-4
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		1131	754	
	ԸՆՏՐՈՎԻ		102	68	
	ՊԱՀՈՒՍԱՅԻՆ ԺԱՄԵՐ		123	82	
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	109	4500	3924	
	ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ		400		
	ՊՐԱԿՏԻԿԱ	43			
	ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ԱՏԵՍԱՎՈՐՈՒՄ	10			
	ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՄՓՈՓԻՉ ԱՏԵՍԱՎՈՐՈՒՄ	2			
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	164			

Միջին մասնագիտական կրթության 2-90.01.01 «Գործիքային կատարողական արվեստ (ըստ գործիքների տեսակների)» մասնագիտության 2-90.01.01.01-4 «Դասավանդող-մասնագետ՝ գործիքային կատարողական արվեստի (լարային գործիքներ)» որակավորման 2-90.01.01.01-4 «Լարային գործիքներ» մասնագիտացման օրինակելի ուսումնական պլան

1.	Առարկայախմբեր, առարկաներ և մոդուլներ	Շաբաթների թիվը	Ուսանողի առավելագույն բեռնվածությունը, ժամ	Պարտադիր լսարանային պարապմունքներ, ժամ	Ուսուցման երաշխավորվող տարին
	Հանրակրթական ավագ դպրոցի ընդհանուր հանրակրթական բաղադրիչի առարկաներ		1386	924	
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀՈՒՄԱՆԻՏԱՐ, ՍՈՑԻԱԼ - ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ ԵՎ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԲՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1	Հայոց լեզվի և խոսքի մշակույթի հիմունքներ		108	72	2
2	Տնտեսագիտության հիմունքներ		81	54	3
3	Իրավունքի հիմունքներ		54	36	3
4	Քաղաքագիտության և սոցիոլոգիայի հիմունքներ		72	48	3
5	Պատմություն		81	54	1
6	Ռուսաց լեզու		108	72	1
7	Օտար լեզու		108	72	1
8	Ֆիզիկական կուլտուրա		327	218	1-4
9	Լանդշաֆտագիտության և էկոլոգիայի հիմունքներ		54	36	3
10	Քաղաքացիական պաշտպանության և արտակարգ իրավիճակների հիմնահարցեր		27	18	3

	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		1020	680	
	ԱՌԱՆՑՔԱՅԻՆ ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ				
1.	Հաղորդակցություն		54	36	1
2.	Անվտանգություն և առաջին օգնություն		54	36	1
3.	Համակարգչային օպերատորություն		54	36	2
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ՝		162	108	
	ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ				
1	Երաժշտության տեսություն		114	76	1
2	Սոլֆեջիո		387	258	1-4
3	Հարմոնիա առաջին մակարդակ		111	74	2
4	Հարմոնիա երկրորդ մակարդակ		111	74	3
5	Հարմոնիա երրորդ մակարդակ		51	34	4
6	Արտասահմանյան երաժշտական գրականություն		336	224	1-3
7	Հայ երաժշտական գրականություն		111	74	3
8	XX- րդ դարի երաժշտական գրականություն		102	68	4
9	Երաժշտական ստեղծագործությունների վերլուծութ.		102	68	4
10	Ժողովրդական ստեղծագործություն		111	74	2
11	Հոգեբանություն		54	36	2
12	Մանկավարժություն		57	38	2
13	Լարային գործիքների դասավանդման մեթոդիկա և Մանկավարժական պրակտիկա		315	210	2-4
14	Ընդհանուր դաշնամուր		219	146	1-4
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		2181	1454	

ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ					
15	Կամերային համույթ		120	80	3-4
16	Մասնագիտություն և կատարողական պրակտիկա առաջին աստիճան		180	120	1
17	Մասնագիտություն և կատարողական պրակտիկա երկրորդ աստիճան		180	120	2
18	Մասնագիտություն և կատարողական պրակտիկա երրորդ աստիճան		180	120	3
19	Մասնագիտություն և կատարողական պրակտիկա չորրորդ աստիճան		180	120	4
20	Կամերային նվագախումբ		180	120	1
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ		1020	680	
	ԸՆՏՐՈՎԻ		72	48	
	ՊԱՀՈՒՍՏԱՅԻՆ ԺԱՄԵՐ		45	30	
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	109	5886	3924	
	ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ		400		
	ՊՐԱԿՏԻԿԱ	43			
	ՄԻՋԱՆԿՅԱԼ ԱՏԵՍԱՎՈՐՈՒՄ	10			
	ՊԵՏԱԿԱՆ ԱՄՓՈՓԻՉ ԱՏԵՍԱՎՈՐՈՒՄ	2			
	ԸՆԴԱՄԵՆԸ	164			